בעזרת השם יתברך

קונטרס

מים עמוקים

שיעורים בחסידות
פרקי השקפה
מדור מיוחד לאור המצב

חודש ניסן תש"פ

מכון מים עמוקים

ועד להוצאת ספרי מורינו
הרב רבי יחזקאל יואל גליק שליט"א

◆

יכולין לשמוע שיעורי
מורינו הרב שליט"א על הטעל:

בארה"ב
929.250.1000

בארה"ק
02.380.3100

ענגלאנד
330.350.1000

◆

להארות והערות ולהירשם לקבל
הקונטרסים שי"ל פעם בחודש, יכולים
להתקשר לאימעיל:

Mayimamukim@gmail.com

◆

הבהרת המערכת:

ראה הברכה שאנו נותנים לפניכם, דברים עמוקים וברורים, וואת למודעי שיש באמתחתינו הרבה שיעורים בתוכן של מאות שעות, אך דא עקא שהדבר מצריך עבודה רבה ומסורה, ועולה להוצאות מרובות, ופונים אנו בזה למביני מדע המבינים גודל יקרת ערכם של דברים הללו, ורעבים לראות הוצאת הדברים לאור עולם, שיואילו נא בטובם לעזור בההוצאות המרובות, כדי שנוכל להמשיך בהמלאכה שעדיין לא היתה דים, וזכות הדבר יהא תלוי בידכם.

Layout & Design
YMW | 845.517.5222

בעזרת השם יתברך

קונטרס

מים עמוקים

שיעורים בחסידות
פרקי השקפה
מדור מיוחד לאור המצב

חסידות | **מאמר עושר גבור חכם** חלק ג' 1
השקפה | **מאמר דקות היהדות** ..... יח
מדור מיוחד לאור המצב ..... כז

חסידות

מאמר עושר גבור חכם

חלק ג'

[ו]אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגבור בגבורתו אל יתהלל עשיר בעשרו, כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי. (ירמיה ט' כ"ב כ"ג):

במאמר הענר נימרנו שיעסק ממשה מדריגות בסדר המשכת הס"ח ד"ה לעולם הזה, ומכל מדריגה ומדריגה נמשך סתירה אחד, ומזה ילפ ממשה סתירות בעניני מציאות העולם והנהגת הבריאה, ועתיקס כאן בקצרה, מדריגה הראשונה הוא האור ע"ס ד"ה, ושס בתקוס אור הס"ס כבר ישנו עורס לנשמת ישראל, ומזה נמשך הסתירה בין נשמות לאלקות. מדריגה השניה הוא הצמצום וחלל הפנוי, ומזה נמשך הסתירה בין מפיקורסות לממונות כוזבות, דהייגו הס הקב"ה קרוב להבריאה או הקב"ה רחוק מן הבריאה. אח"כ נמשך הקו מאור ע"ס ד"ה, והקו כלול משלשה אלקים, החלק העליון של הקו הוא חכמה ובינה, ומזה נמשך הסתירה הס הקב"ה מהוה הבריאה בבחינת חכס או בבחינת שס. חלקו השני של הקו הוא חסד וגבורה, ומזה נמשך הסתירה בחיזה מדה הקב"ה מנהיג העולס, הס מנהיגו במדת העוסר או במדת העני. וחלק התחתון של הקו הוא נצח והוד, ומזה נמשך הסתירה הס הקב"ה הוא כנגוד

א) מאמר זו נאמרה במשך חודש תשרי שנה זו, ובתוכו נתבאר הרבה ענינים יסודיים לחיי האדם, וחילקנו המאמר לכמה חלקים כדי שלא להכביד על הקורא, ובעז"ה יופיע כל החלקים במשך חודשי החורף. בחלק א' של המאמר נתבאר העושר גבור והחכם היאך שהם נראים בעולם הזה בעניני רוחניות ובעניני גשמיות, והיאך כוחות אלו נשפעים בסדר המועדים. בחלק שני נתבאר כמה סתירות בשורשי התהוות הבריאה והנהגת הבריאה, ובתוכם נתבאר יסודי החסידות וגילו הבעל שם טוב ורבינו נחמן זי"ע וגם שאר תלמידי הבעל שם, גם נתבאר היאך שנראים העושר גבור חכם מצד הקב"ה. בחלק ג' נתבאר סדר המועדים בפנימיות מצד הקב"ה. בחלק ד' נתבאר כמה חטאים שורשים, וגם נתבאר שורש ענין שבת קודש. אמנם גם מי שלא ראה או קרא כל החלקים יכול להבין ולהוציא יסודות עמוקים מכל חלק בפני עצמו, [יכולים לשמוע השיעור על הטעל 0-1 שיעורים # 13-14-16].

זה העולם, או הקב"ה הוא כעני זה העולם. והנה עכשיו נפל לפחד היאך תמשה מדריגות הללו נמשכים בסדר הימים עודים שהמחיל הקב"ה לעם ישראל, דבכל יו"ט מגלה הקב"ה מדריגה ומחירה אחד.

[א]

בר"ה ויו"כ מהרסים הבריאה הישן

בכל שנה ושנה בשלם רגלים מחדשים הבריאה, שבועים ומקימים עולם חדש ובריאה חדשה, ע"י שממשיכים קו חדשה לתוך הבריאה המחיה ומהווה הבריאה מחדשת. והנה כדי שיוכלו לבנות עולם חדש צריכין מקודם להרוס עולם הישן כמש"ל, ואח"כ יכולים להמשיך קו חדשה לבנות עולם חדש, וזהו ענין ר"ה ויו"כ קודם הג' רגלים, דבר"ה ויו"כ עוסקים בענין סילוק הקו והילוח הבריאה הישנה.

הפחד בר"ה ויו"כ מהרס הקו והבריאה

בכל פעם כשמגיע הימים של ר"ה ויו"כ אזי כל איש מזרע ישראל שורה באימה ופחד, וכן מתפללים בימים הללו 'ובכן תן פחדך ה' אלקינו על כל מעשיך', ומבקשים מאת הש"ת שיעורר פחד על כל הנבראים. ועומק הפחד הזה, כי פחד הוא היפך מקיום ויסוד הבריאה, דבכל העת שהבריאה עומדת בישובה וקיומה, אזי אין שום דבר ממה לפחד, כיון שהכל הולך בכשורה, אלא הפחד הוא כשרואה שהבריאה אינו הולך על דרך הישר. וגם הפחד גורם הילוח על הבריאה, כי הפחד מומרת שצריכין להרוס הבריאה הישנה[ב].

וזהו הפחד הגדול השורה בר"ה ויו"כ, דכל זמן שמאיר אור הקו להיינו שאנו מקיימין התורה ומצוות כרצוי וכהוגן, אזי זה מביא על האדם מנוחה ושלוה, אבל כשמגיע הימים הללו ומסתלק הקו הישן, אזי מתעורר בנו פחד שמא לא קיימנו התורה ומצוות כרצוי, שמא הבריאה הישנה לא היה הולך כלל בדרך הטובה, וגם ע"י הפחד ע"ז מהרסים הקו הישן, דהיינו העושר גבור וחכם הישנים, כי הפחד מומרת שהקו הישן היה בשקר וצריכין להרסו.

הנסירה פירושו שנהרס הבריאה

וידוע דבכל ר"ה יש נסירה (שער הכוונות ר"ה), דהיינו שהז"ת נופל בתרדמה, ואזי מנסרים הנוק' מהז"ת. והנה הז"ת הוא החיות וקיום של הבריאה, וכשאר יש נסירה נמצא שמסתלק החיות והקיום של הבריאה, ולא נשאר אלא הנוק' דהיינו פחד וגבורות, הרי כי ר"ה נהרס לגמרי הבריאה הישנה.

וזהו ג"כ ענין מצות תקיעת שופר ר"ה, שבא לרמז שאנו עומדין מתחה על

ב) הוספה בעת כתיבת המאמר: בעברינו עכשיו מצבים קשים כאלה, אזי רואים בחוש היאך פחד גורם הירוס הבריאה, שע"י שנפל פחד גדול ממגיפה, ע"ז נהרס כל העולם, כל המדינות וכל מקורות הפרנסה נסגרו וכל העולם יצא מסדר הרגיל.

הבריאה היא"נ, ומכריזין לכל העולם כולו שמים הולכין בדרך הטוב, ולעורר בנו פחד להרס העולם היא"נ, ולגלות שמין יכולים לעשות כאן כל אחד כפי מה שרוצה, אלא הקב"ה הוא המלך על הבריאה מלוך על כל העולם כולו בכבודך, וצריכין להמשיך קו מדאם ולבנות העולם מחדש.

בר"ה עוסקים בסתירה הנמשך מחלל הפנוי

והנה כשמהרהרים הבריאה היא"נ ונסתלק הקו מאור הע"ס, אז חוזר כל הבריאה להיות חלל הפנוי מאור הע"ס, וכשמגיעים למקום החלל הפנוי, אז נמצך מזה הסתירה הנע מחלל הפנוי, הסתירה אין לפיקורסות לממונות כוזבות, דהיינו הסתירה האם הקב"ה קרוב להבריאה או רחוק מן הבריאה.

לבן בכל ר"ה אנו עוסקים בסתירה זו אין לפיקורסות לממונות כוזבות, דמצד אחד יכולים להרגיש בימים הללו ריחוק מן הש"ית, שכל אחד מפשפש במעשיו ורואה כמה שנתרחק מהקב"ה, אבל מצד השני בימים הללו מתקרבין מאד להקב"ה, וכמו שאמר האדמו"ר מאמשינאווו זי"ע דמכלית של כל הימים נוראים הוא להתקרב להקב"ה.

ר"ה הוא ענין הבעל תפלה

הרי כי ר"ה ויו"כ הוא ענין הסילוק ונכנסים לתוך מקום החלל הפנוי, והנה גם עבודת התפלה הוא ענין של הילוך וכניסה למקום החלל הפנוי כמ"ש, לכן בר"ה ויו"כ עוסקים כל היום בעבודת התפלה, ויושבים בבית המדרש מבוקר עד הערב להתפלל לה', ובר"ה הוא הפעם היחידי שנפסק בשו"ע (או"ח סימן תקפ"ט) שידקדקו לחזור מאר שליח ציבור הגון, דר"ה הוא סוד הבעל תפלה מספורי מעשיות, שעסק כל היום בתפלות להבי"ת, והלך להתפלל מחוץ להישוב היפך מקיום ובנין הבריאה, וכן בר"ה ויו"כ יוצאין ומתרחקין מן הבריאה ומהרסין אותו, ונכנסין לתוך החלל הפנוי שהוא למעלה מן הבריאה.

בר"ה צריכין לתקן הג' קולות כמו בעת התפלה

והנה בלקוטי מוהר"ן (תורה נ"ה) מבואר דבעת התפלה צריכין לתקן ג' קולות, ולעיל בימינו מסוס דבתפלה נכנסים לתוך מקום החלל הפנוי, וג' קולות הללו נמשכים ממקום החלל הפנוי, וע"כ בחמת תורה זו נקי גם על ר"ה, דגם בר"ה נכנסים לתוך מקום החלל הפנוי, וצריכין לתקן הני ג' קולות הנמשכים משם, ולכן עוסקים בר"ה בענין הסתירה בין לפיקורסות לממונות כוזבות כנ"ל, דלפיקורסות וממונות כוזבות הם ג' קולות שצריכין לתקן, ובר"ה מתקנים אותם ומעלותם לממונה שלימה.

ר"ה הוא תיקון המלכות להפוך החרפות ובזיונות לכבוד המלך

ובשנכנסים לתוך החלל הפנוי, ומכירין היטב הסתירה בין לפיקורסות לממונות כוזבות הנמצך משם, דמצד אחד הקב"ה רחוק מאד מן הבריאה, אבל מצד

השני בודאי קרוב הקב"ה להבריאה, והיאך יכול להיות שני הפכים המין ויש ביחד, מזה מגיעים למסקנה שע"י להבין ולהשיג כלל דרכי השי"ת.

גם כיון שנמצאים בתוך החלל הפנוי שהוא למעלה מן הקו, מזה ע"י להבין כלל מה ריוח יש להקב"ה מהקו דהיינו מקיום התורה ומצות, מלמי ודאי ע"י להבין ולהשיג את זה, אבל בודאי זה מביא כבוד להשי"ת, וכיון שמגיעים למסקנה זו שע"י להבין ולהשיג היאך מגיע מזה כבוד להקב"ה, ע"כ יכול להיות דה"ה כל הדברים הרעים שיש בעולם מביאים כבוד להשי"ת, אע"פ שע"י להבין כלל היאך יש להקב"ה כבוד מזה, דהע ממילא ע"י להבין ולהשיג כלל דרכי השי"ת. ובזה נמצא שמתקנים גם הקול השלישי הנמשך מהחלל הפנוי, להפך כל החרפות ובזיונות לכבוד המלך, דהיינו שמגיעים להכרה שמכל הדברים הרעים שיש בעולם יוצא כבוד שמים, וזהו סוד הנהגת היחוד, דסוד הזה שייך ג"כ למקום החלל הפנוי כמש"ל.

וזהו ענין תיקון המלכות וסוד תיקון היחוד שיש בר"ה, כמו שאומרים בכל פסוקי מלכיות, כי לה' המלוכה ומושל בגוים (תהלים כ"ב כ"ט), דבשמת כל העולם כולו מביא כבוד ומלוכה להשי"ת, וגם כל החרפות ובזיונות שיש בעולם מביאים כבוד להמלך, וסוד הזה אנו מגלים לעצמינו ולכל הנלוים עלינו, ומוזרין על זה בכל התפלות דהקב"ה הוא המלך על כל הארץ.

בר"ה מוצאים השי"ת גם במקום החלל הפנוי

וזהו החידוש הגדול של ר"ה, דגם כשמהרסים הבריאה ונכנסין לתוך החלל הפנוי גם שם מוצאין השי"ת, לא רק בשעה שמאיר אור הקו ורואין את השי"ת, דאז אין זה חידוש למצוא השי"ת, אלא החידוש הוא דגם בתוך חילוק הקו בתוך חילוק הבריאה בתוך הסיפוקסת מוצאין השי"ת, דאפי' בתוך כל ההסתרות בודאי גם שם נמצא השי"ת, ורואין היאך שכל הדברים הרעים שמתרחש בזה העולם הכל מביא כבוד להשי"ת, ומהפכין כל החרפות ובזיונות לכבוד המלך.

להיות בר"ה אצל הצדיק הנכנס לתוך מקום החלל הפנוי

לכן נוהגין רבינו ז"ל להיות בשומען על ר"ה, כי כבר בימינו לעיל דרבינו ז"ל עסק כל ימיו בענין הסתירות הבאים מחלל הפנוי, ונכנס לתוך מקום החלל הפנוי לתקן הנשמות שנפלו שמה, וכיון דביום ר"ה מתקנים ענין החלל הפנוי, לכן נוהגין לבוא אצלו בייחוד ביום ר"ה.

ורבינו ז"ל שהיה מרכבה לנקודה זו, שהיה מגלה מציאות השי"ת גם בתוך החלל הפנוי בתוך כל ההסתרות, עושה תיקון הזה גם ביום ר"ה, למע"פ שעדיין עומדין בהמשכת גבורות בתוך ההילוך ועדיין לא נמשך המשכים שזה יהיה בפועל, מ"מ

גילה ותיקן שכבר יכולין למנות עכשיו את הש״ץ, ולהפוך כל התרפות ובזיונות לכבוד המלך.

ר״ה הוא הרגל אחד למעלה מן השלש רגלים

הרי כי היום ר״ה גבוה מאד, כי ביום ר״ה נכנסים ומתקנים מקום החלל הפנוי שהוא גבוה הרבה למעלה מענין המשכת הקו, וזהו הרגל שאמרו חז״ל (ברכות דף ל״ב ע״ב הובא ברש״י שמות ל״ב י״ג) דמשה רבינו טען לפני הקב״ה, מה כתוב של שלש רגלים תהיינו מאברהם יצחק ויעקב תיבו יכול לעמוד אתך בשעת כעסך, כתוב של רגל אחד על אחת כמה וכמה, אבל הקב״ה אמר לו ומעשה אותך לגוי גדול, כי בשעת הרגל אחד הוא גבוה למעלה מן השלש רגלים, כי התנות הם בחינת שלשה מלכי הקו העובר גבוה ותכף, אבל משה רבינו זהו הסוד של החלל הפנוי הלמעלה מן הקו, כמש״כ בתורה ס״ד דמשה רבינו הוא הנדיק שיכול ליכנס בתוך החלל הפנוי, ובשאר העם יש רשאל מקושרים למשה רבינו להסוד של החלל הפנוי המיוחד ויש בידם חוזי יכולים לעמוד אתו אפי׳ בשעת כעסו[ג].

וזהו ג״כ הסוד של ר״ה, דר״ה הוא הרגל אחד [בחינת משה רבינו] הגבוה משלש רגלים, דביום ר״ה מתגלה הקשר ודביקות שיש לנו ע״י החלל הפנוי, וזהו דביקות שהוא למעלה מן הקו, דהיינו העובר גבוה ותכף בשלש רגלים.

[ב]

ביו״כ מתקנים הרעב הנמשך ממקום החלל הפנוי

גמר תיקון החלל הפנוי נעשה ביום כיפורים, דביו״כ מתקנים הרעב ושמחון ועליית מ״ן הנמשך מחלל הפנוי, דהיינו הרעב ושמחון שהוא למעלה מן קו השביעה, ההשתוקות שיש לאדם לעזוב את העולם הזה, ואינו מונע שום אור בתוך העולם הזה שיוכל להשביע לעצמו, ואפי׳ התורה ומצות אינן משביע לאחו, כי התורה ומצות באים מאור הקו, ורעב הזה נמשך ממקום החלל הפנוי שהוא למעלה מהמשכת הקו, לכן אין שום דבר בתוך הבריאה שיכול להשקיט הגמחון והשתוקקות הזאת.

ויזהו העומק מה שאיתין להתעטת ביו״כ אך בעשור לחודש וגו׳ ועיניתם את נפשותיכם (ויקרא כ״ג כ״ז), כדי לתקן זה הרעב הנמשך ממקום חלל הפנוי, ולהרחות שאין שום מאכל בזה העולם שיכול להשביע הרעב הזה, ושלא להטעות את עצמו שיכול להשביע הרעב ע״י דבר קטן הבא אחרי המשכת הקו, כי הרעב הזה בא משום שנפשו משתוקקת לחזור לשורשו למעלה

ג) נמצא לפי״ז שיש סוד של הירוס שהוא גבוה למעלה מבנין, וישנם הרבה נשמות ששורשם מענין ההירוס, ולכן הם אוהבים מאד ההירוס של הבריאה, ובאמת הם גבוהים למעלה מן הנשמות ששורשם מענין בנין הבריאה, כי מכח שהם דביקים בענין של הירוס, ע״ז הם יכולין להבין ולהכיר בנין שלא נבנה באופן טוב.

ולהתכלל בתור מ"ס ב"ה של קודם הבריאה, לכן נריכין לילך למעלה מן התורה ומצוות למעלה מן תור הקו, ולמצוא את המוח"ס בעצמו ע"י השירה וזמרה ולהתדבק עמו עד כלות הנפש, שכל החלל הפנוי מולין המשם שימצא את התור מ"ס ב"ה, ומשם דייקא יקבל שביעה[ד].

ביו"כ נכנס הכה"ג בקדשי קדשים לתקן הרעב של נדב ואביהוא

והנה נדב ואביהוא נכנסו לתוך הקדשי קדשים, משום שטעו בענין החלל הפנוי, שהיו רעבים וצמאים מאד, והשיגו השגה זו שמ"מ לשבוע הרעב הזה ע"י התורה ומצוות כדרך כל הבריאה, ולכו למזור לשורשם ולהתכלל בתור הס"ס, לכן נכנסו לתוך קדשי קדשים עם כלות הנפש להשי"ת, וזה היה נחשב למטעה כיון שזה לא היה ציווי מאת הקב"ה.

וזהו בימור הכתובים (ויקרא ט"ז ג'-ג') מאחרי מות שני בני אהרן וגו' בזאת יבא אהרן אל הקודש, דביו"כ לא הוא הזמן שנכנסים לתוך הרעב של החלל הפנוי, לכן מוטל על הכהן גדול לתקן ענין הרעב של נדב ואביהוא, וביום הקדוש הזה היה לכה"ג השתוקקות הכי גדול שיש בעולם, שנכנס בו הרעב ולמלון שיש לכל הנבראים, ובמופן כזה נכנס הכהן גדול לפני ולפנים כדי למצוא תור הס"ס שלמעלה מן הבריאה, דמשם דייקא יכולים לקבל שביעה על הרעב הזה. וביו"כ שיש בזה ליווי מאת הקב"ה זהו תיקון גדול.

נדב ואביהוא שכחו לגלות שגם בתוך הרעב נמצא השי"ת

עוד טעות ופגם היה בכניסת נדב ואביהוא לתוך הקדשי קדשים, דכיון שהכניסם הקב"ה לתוך הרגשה זו של תפיקורסות הנה מחלל הפנוי, היה מוטל עליהם לתקן מקודם הרעב הזה, אבל הם רצו לברוח תיכף ומיד מהרגשה זו, ורצו לעזוב את העולם הזה וליכנס למקום הכי גבוה לתוך הקדשי קדשים למצוא השי"ת, ושכחו לתקן הרעב והעלאת מ"ן גופיה, דהיינו לגלות ההסתרה דגם בתוך הרגשה זו נמצא השי"ת, ולהפוך כל הרגשת הרעב והירום לכבוד המלך.

משא"כ הכה"ג כשתיקן הרעב של החלל הפנוי, ונכנס לתוך הקדשי קדשים כדי להשגיעו ע"י התור מין סוף, אז גם עליו ליווי בזאת יבא אהרן אל הקודש בפר בן בקר לחטאת, בזאת הוא בחינת נוקבא והעלאת מ"ן, [בחינת דוכרא נקרא כשמוצא תור הס"ס בתוך החלל], דגם בחינה זו של 'בזאת' צריך להכניס אל הקודש, 'ופר בן בקר לחטאת' דגם החטאת צריך להכניס אל

ד) הגהות הכותב: עפי"ז מובן היטב דרכו של החתם סופר זי"ע, דבארבעה ימים בין יו"כ לסוכות לא היה יכול לעסוק בתורה, אלא היה עסוק בשירות ותשבחות לה'. כי ביו"כ נכנס לתוך מקום החלל הפנוי, וזהו הרעב ותשוקה שהוא למעלה מן הקו ואינם יכולים לקבל שביעה מהתורה ומצות, והעצה היחידה לזה הוא לעסוק בשירה וזמרה (כמו שביארנו בחלק א' מדברי הלקוטי מוהר"ן), ולהתדבק עצמו עם אור הא"ס ב"ה בעצמו שהוא למעלה מן הקו.

הקודם, דהיינו שעליו לגלות ולהבין שגם בתוך החטאת גם בתוך ההירוס גם בתוך העלמת מ"ן ורעב בודאי גם שם נמצא הש"ת.

הכה"ג תיקן וגילה הסתירה הבא מחלל הפנוי, האין ויש ביחד

אבל לכאו' היאך יכולים לגלות דגם בתוך החטאת יש מלקות, הלא דבר זה כרוך עם ממונות כוזבות, דממונות כוזבות מומרת על כל דבר גשמי שזהו ממש מלקות, ובמת יכולין לטעות בדבר הזה ע"י הרגשת הרעב כמש"ל. אבל הכה"ג ביו"כ לא טעה בזה, דהכה"ג הבין שכדי למנוע הש"ת צריכין ליכנס לתוך הקודש הקדשים, דע"י למנוע הש"ת בעולם הזה, דבעולם הזה יש ג"כ מפיקורסות דהיינו שהקב"ה קדוש ונבדל ורחוק מאד מהבריאה, ומצד השני הבין הכה"ג בודאי הקב"ה קרוב מאד להבריאה.

ובשמגיעים להכרה זו דמצד מאד הקב"ה רחוק מאד מן הבריאה, ומצד השני הקב"ה קרוב להבריאה ובכל דבר יש מלקות, זהו תיקון החלל הפנוי היש ואין ביחד כמש"כ בלקוטי מוהר"ן (תורה ס"ד). ומאחר שיתתקן החלל הפנוי וגילה היש ואין ביחד, נמצא שנתהפך כל החרפות ובזיונות לכבוד המלך כמש"ל, דגם הרעב והחטאת בודאי יש להקב"ה מיזה תכלית מכל זה, דגם כל הדברים הרעים הנעשים בעולם הזה מביאים כבוד להש"ת, ומזי יכול ליכנס לתוך הקדשי קדשים למנוע הש"ת, ולהשפיע הרעב ע"י צירה וזמרה ודביקות בתור ג"ה בעצמו.

ויו"ט היה עושה על שלא נפל לתוך אפיקורסת הבא מחלל הפנוי

עפי"ז מובן מש"כ בספר הק' בריית מנוחה לבאר ענין היו"ט שהיה עושה בעצמו בשלום מן הקודם, כי הכהן גדול עשה יו"ט על שלא נפל לתוך כפירה בשעה שנכנס במקום הקדשי קדשים, כמו שטעה אחר בשעה שנכנס לפרדס, וזהו הלשון בעצמו 'בשלום', דכן מצינו לשון הזה אצל ר' עקיבא שהיה מהמרבעה שנכנסו לפרדס ויצא בשלום' (חגיגה דף י"ד ע"ב), ע"כ. ולכאו' בזיזה כפירה היה יכול ליפול בשנכנס לתוך הקדשי קדשים, ולפי דבריו מובן היטב דבריו הק', כי הכניסה לפני ולפנים הוא ענין הכניסה למעלה מן הבריאה במקום החלל הפנוי, ושם במקום החלל הפנוי נמצא ג"כ ענין המפיקורסות כמש"ל, לכן היה יכול הכה"ג לטעות טעות קטן בדקות המפיקורסות של החלל הפנוי, כמו שהיה אחר שנכנס למקום החלל הפנוי וטעה בענין דק במקום החלל הפנוי, ועל זה היה עושה יו"ט בעצמו בשלום בן הקודם ולא טעה בזה מפיקורסת הזה.

ונראה למטעם זה נפטר ר' עקיבא ביוסי כיפורים, כי ביו"כ מתקנים המיפקורסות והסתירה בין מחלל הפנוי כמש"ל, ור"ע נכנס לתוך הפרדס בשלום ויצא בשלום, הרי כי ר"ע עסק ג"כ בענין הזה לתקן ולהוציא הנשמות מחלל הפנוי, לכן נפטר דייקא ביוסי

כיפורים.

מצח הכה"ג מבטל מצח הנחש

הרי דביו"כ מתקן הכה"ג עון החלל הפנוי, ומתקן הפיקורסות הנמשך משם. והנה בלקוטי מוהר"ן (תניינא ד') כתב שיש מיוחדת לעומת שהם מכמי הטבע המבטלים המרת הרצון שמתגלה בשלש רגלים, ויש מלה הנשם שזהו השורש של הני מיוחדת לעומת, דהיינו השורש לכל מכמי הטבע, והכוונה ובטול מלה הנשם הוא ע"י מלה הרצון, עי"ש בהמריכות. והנה מלה הנשם זהו הפיקורסות הנמשך מחלל הפנוי, שזהו השורש לכל הפיקורסות וחכמי הטבע, ולכן דייקא הכה"ג שיש לו הכח והיה על מלאו לרצון (שמות כ"ח ל"ח), יש לו הכח לבטל מלה הנשם הפיקורסות הנמשך מחלל הפנוי.

[ג]

בשלש רגלים ממשיכים קו חדש

אחרי שנתקלק הקו הישן בר"ה ויו"כ ונהרס לגמרי הבריאה הישנה, אז יכולים להמשיך קו חדשה ולבנות הבריאה מחדש, וזה אנו עושים בסדר השלשה רגלים סוכות פסח ושבועות, כי הקו נחלק לשלשה חלקים, ובכל יו"ט ויו"ט ממשיכים ובונים חלק אחד מהקו.

וסדר המשכת הקו הולך מלמטה למעלה, דביו"ט סוכות מתחילין להמשיך חלק התחתון של הקו, וזהו ענין המשכת החסדים [בנין הקו] ביו"ט סוכות, הנה אחרי המשכת הגבורות [הילוש הקו] ביום ר"ה ויו"כ. אח"כ בא היו"ט פסח, ואז ממשיכים חלק האמצעי של הקו. וביו"ט שבועות ממשיכים חלק העליון של הקו.

בסוכות נתגלה שהקב"ה הוא כגבור

ביו"ט סוכות ממשיכים חלק התחתון של הקו, נגה והוד, וזהו הסתירה בין הגבור להחלם, דהיינו הסתירה בין ידיעה לבחירה, האם הקב"ה הוא כגבור בזה העולם, שכל הבריאה כולו נמצא תחת ידו, ואין שום דבר יוצא מתחת הנהגתו יתברך. או לא, הקב"ה הוא כגבר בזה העולם, שאינו יכול להגיע לכל מה שרוצה, לאדם הנברא יכול לעשות דבר כרצונו.

וביום דביו"ט סוכות אנו עוסקים בסתירה זו, לכן ביו"ט זו גילה הקב"ה שהרי הוא כגבור בזה העולם, דזהו כל הענין של מצות סוכה, דמצות סוכה הוא לזכר ענני הכבוד, שהקב"ה הוליך את עמו ישראל בתוך המדבר הגדול והנורא מרבעים שנה, והמדבר הוא מקום מושב הקליפות וארצה שם לעיני בני אדם כמילו אינו נמצא תחת ידו של הקב"ה, והרצה לנו הקב"ה גבורתו איכול לשמור אותנו אפי' בתוך המדבר הזה, ואוס דבר לא היה יכול להזיק אותנו. וכן למ"ד סוכות ממש שעשו במלחמת סיחון ועוג, דאס הרצה לנו הקב"ה שהוא יכול להלחם אפי' עם מלכים הכי גדולים וחזקים, שכולם נכנעים תחתיו, וכל הבריאה כולו

נמצא תמת ידו.

וזהו פי' הכתוב (ויקרא כ"ד מ"ג) למען ידעו דרתיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל, למען "ידעו" היינו דע"י מצות סוכה מגיעים לסוד ה"ידיעה", שהקב"ה יודע ומנהיג את כל העולם כולו, ובידו לעשות ולשנות הכל כפי מה שרוצה, והוא כנגוד בזה העולם.

בפסח נתגלה שהקב"ה מנהיג את העולם בעושר

ביו"ט פסח ממשיכים חלקו השני של הקו, חסד וגבורה, המדות שבהם מנהיג הקב"ה את הבריאה, וזהו הסתירה בין העושר להעני, האם מנהיג הקב"ה את הבריאה במדת העשירות, שהקב"ה משפיע ברוב חסדו אף למי שאינו רשוי לכך, או לא, הקב"ה מדקדק להשפיע מדה כנגד מדה, כדרך העני המדקדק במשא ומתן ובכל דבר שיש לו.

לכן ביו"ט זו גילה הקב"ה לבעמו ישראל מתנהג במדת העשירות ומשפיע להם מע"פ שאינם רשוים לכך, דברוב חסדו וטובו הוליחו הקב"ה ממצרים, מע"פ שהיינו מושקעים במ"ט שערי טומאה, וכמו שכתוב שרו של יום הללו עובדי ע"ז והללו עובדי ע"ז. וגם נתן לנו ביזת מצרים וביזת הים, וזה הרמה לנו הקב"ה שכל הממון הם תחת בעלותו, והוא העושר האמיתי, ומנהיג את העולם במדת העשירות ויכול לזותר לעמו ישראל.

התורה כלולה מכלל ופרט, מחכמה ותמימות

ביו"ט שבועות ממשיכים חלק העליונה של הקו, חכמה ובינה, חכמה היינו הכלל ובינה היינו הפרט, וזהו הסתירה בין החכם להתם, כי החכם מיסתכל על כל דבר בדרך כלל, והתם רואה בכל דבר הפרט, כגון איש תמים כשמיסתכל על התורה ומצות, רואה היאך איש פלוני הרבה פרטים, וכל מצוה ומצוה הוא פרט העומד בפני עצמו, כי איש תם עוסק בכל פעם במותו פרט שבו הוא עומד, ומיני יכול לשלב ולזכור כל הדברים ביחד, אלא בכל רגע יש לו פרט אחר שצריך לקיים. משא"כ איש חכם יש לו הסתכלות אחרת, איש חכם רואה כללויות התורה כולה ביחד, שרואה היאך שהכל בא מקושב אחד והכל מוליך לקושב אחד, וכל התורה הוא נקודה ותכלית אחד, כי איש חכם זוכר דבריס של אתמול ויכול לשלבם עם מה שלמד היום.

ובאמת התורה כלולה משניהם, התורה יש בו כלל ופרט, כמו"כ בתולדות (פרשת יתרו) לתנכי ה' אלקיך זהו הכלל, ושאר כל המצוות הם הפרט, דבכלליות, כל המצות כולם תכליתם להוליך האדם לדביקות של תנכי ה' אלקיך, אבל בפרטיות צריך אדם לקיים כל מצוה ומצוה בפני עצמו, [וגם מי שהוא חכם ורואה הכלל של התורה, מ"מ שיזכול בקיום המצות בדרך פרט, אלא צריך

לשלג המכסה עם תמימות], וכ"כ המהר"ל (גו"פ יתרו כ' ג') לכל התורה כולה הוא ליצור חמד עיי"ש[ה].

בשבועות נתגלה דהתהוות העולם היה גם בבחינת חכם

מצד הקב"ה גמשך מזה הסתירה בענין התהוות העולמות כמש"ל, דהיינו האם היה התהוות הבריאה בבחינת חכם בדרך כלל, גמצא שהקב"ה סובב כל עלמין וכלליות כל הבריאה מלא מלקות ממש. או לא, התהוות הבריאה היה בבחינת חס בדרך פרט, דאור המלקי ירד ונתלבש בכל פרט פרט כפי שיעורא דיליה, ע"כ גמצא להקב"ה רק ממלא כל עלמין.

וביון דביו"ט שבועות הנו עוסקים בסתירה זו בין ממלא כל עלמין לסובב כל עלמין, הסתירה בין החכם לחס, לכן ביו"ט זו גילה הקב"ה שהוא בחכם בזה העולם, דבשעת מתן תורה היה גילוי מהארת הסובב כמוש"כ בלקוטי תורה (שבועות ד"ה ותהיה קולו הולך ומגן), שהיה גילוי מלקות ממש פנים בפנים ליבר ה' עמכם (דברים ה' ד') כל עלמין, והרואה הנו הקב"ה בבחינת כלליות כל הבריאה כולה הוא מלקות, ואור המלקי גם סובב כל עלמין.

בג' מועדים נתגלה כי הקב"ה הוא העושר גבור וחכם

והנה לעיל (בחלק ח') ביארנו, דבג' מועדים מתגלה הג' מדריגות של עושר גבור וחכם, אלא מלך המלכים, אשר עבדיו שזכינו לבחר היינו שנרמזה ג' מדריגות הללו מלך הקב"ה, נתבאר להסתכל על ג' מועדים הללו ביתר פנימיות, דבהם נתגלה העושר גבור חכם מלך הקב"ה, דבסוכות מתגלה שהקב"ה הוא כגבור בזה העולם, בפסח מתגלה שהקב"ה מתנהג עלמו במדת העשירות, ובשבועות מתגלה שהקב"ה נמצא בזה העולם בבחינת חכם. וזהו פי' הכתוב (ירמיה ט') אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגבור בגבורתו אל יתהלל עשיר בעשרו, דפסוק זה קאי על הג' מועדים פסח שבועות סוכות, ומסיים הכתוב, כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי, שצריכין להכיר בהם מציאות החמיתי של הני ג' כוחות של עושר גבור וחכם, דהיינו היינו שנרמזים ג' כוחות הללו מלך הקב"ה.

היוצא לנו מזה כי בשלשה מועדים נתגלה הג' מדריגות של עושר גבור וחכם, וכן בכל שנה ושנה כשבא ג' מועדים הללו ומנו ממשיכים הקו מחדש, מתגלה לנו היינו שהקב"ה הוא העושר גבור וחכם החמיתי, לכן בכל יו"ט צריך כל אחד לעסוק ולהתבונן היטב בענין הסתירה השייך לאותו יו"ט, עד שיאיר לו הקב"ה ויגיע להכיר דבחמת הקב"ה הוא בעושר גבור וחכם בזה העולם.

ה) ונראה דזהו הנפק"מ בין פרשת יתרו לפרשת משפטים, דפרשת יתרו עוסק בענין הכלל, דהיינו נתינת התורה הדביקות של אנכי ה' אלקיך, ופרשת משפטים עוסק בענין הפרט, שהתורה יורד לבאר כל פרטי הדינים הנכלל בו.

[ד]

בשמחת תורה נתגלה הדביקות עם האור אין סוף

אחרי שביארנו סדר המועדים הימים שמתגלה בכל יו"ט מדריגה ומדריגה מחד מהממשה מדריגות, עדיין נשאר עלינו לבאר בזיזה יו"ט מתגלה מדריגה הרמשונה, האור ע"פ ב"ה, דהיינו גילוי הדביקות שיש לנשמות ישראל עם אור הע"פ בעצמו, הדביקות שגילה לנו הבעש"ט זי"ע, דנשמת ישראל מושרשים במחשבתו של הקב"ה שהוא למעלה מן הבריאה ולמעלה מן הקו וחלל הפנוי. ומדביקות וקשר הזה יוצא הסתירה בין נשמות לנלקות, דנשמות ישראל הם כביכול כמו האור ע"פ ב"ה בעצמו, לכן יש להם הכח להנהיג העולמות ולהביא הגאולה, וזהו סוד הגאולה שלדיקים יכולים להחיש להביא הגאולה כביכול אף שעדיין אין זה רצונו ב"ה.

ונראה כי סוד הזה מתגלה ביום שמיני עצרת ושמחת תורה, כי הנה בויואל משה (משמר שלש שבועות סימן ק"פ) לאחרי שהאריך רביינו זי"ע בענין דרך הבעש"ט שהוא דרך גדוה מאד שאינו יכול לבוא בכתב, מביין שם לענין בסידור הרב על הקפות, ובודאי לא לחנם דימה זה לענין ההקפות בשמחת תורה, אלא כנראה דביום שמחת תורה מתגלה סוד הזה של דרך הבעש"ט, דביום שמו"ע נעשה יחידה שליש, וזהו הדביקות הגדול שיש לנשמות ישראל עם הקב"ה, דנשמת ישראל הם מקושרים ומיוחדים עם האור ע"פ ב"ה בעצמו, ומזה נעשה שמחה גדולה של ישמח ישראל בעושיו ויושמח ה' במעשיו, כיון שאחנו בהשוואה גמורה עם הקב"ה.

בשמחת תורה נתגלה סוד הגאולה

הרי כי ביום שמח"ת נתגלה הקשר שיש לנשמות ישראל עם הקב"ה, ובדביקות הזה תלוי סוד הגאולה כנ"ל, עפי"ז מובן היטב המעשה הידוע עם החוזה מלובלין זי"ע בשנת תקע"ה שרצה להביא הגאולה ביום שמחת תורה[1], ולכאו' למה בחרו דוקא ביום שמחת תורה, ולפי דבריו מובן היטב, דדייקא ביום שמחת תורה יכולים לפעול ביותר להחיש הגאולה, כי ביום הזה נתגלה סוד הגאולה, דמכיון שנשמת ישראל הם דביקים ומקושרים עם האור ע"פ ב"ה בעצמו, לכן יש להם היכולת להביא הגאולה כמו הקב"ה בעצמו.

---

1) ראה כל המעשה באריכות בדרכי חיים ושלום אות תנ"ג בהגה.

השקפה

מאמר
דקות היהדות

א**)בימי** מרן הרה"ק משינאווע זצל"ה הלך איש א' מחסידיו ומעריציו ללמוד חכמת הרפואה, דהיינו שיהא מוכר מטעם השלטון שהוא אכן יודע בחכמתו מותר ליתן רפואות וכדו', וכמובן השיג הרשיון ונעשה פראפעסאר גדול ורופא מומחה שכולם החשיבו ובאו אליו ההמונים להתרפאות, והוא מצדו השתדל לרפא את החולים ולחזק את האומללים, ועי"ז קנה שם טוב על מעשים החסד והטובות שפעל ועשה ליאות בכל עת ועונה ועוד מעלתו מצד שהיה "חסידישער יוד", חסיד נלהב להרה"ק משינאווע ומדקדק בקלה כבחמורה בכל הענינים, כמובן.

קרא לו השינאווער רב ואמר לו, "אני מבטיחך עולם הבא אם תלך להכומר וימיר דתך (איך זאג דיר צו עולם הבא אויב דו וועסט גיין צום גלח און זיך אפ'שמד'ן) דבזה יציל עם ישראל ביותר כשיראו שאי אפשר להיות מלומד ומעורב עם הגוי מבלי שיזיק האמונה הטהורה שלנו, (ושאין ביכולת למי שחושק ורוצה שהגוי יכיר בו שיש לו "געלונגעקיטן" - מעלות גבוהות, והוא עדיין יהודי חרדי נקראת), ע"כ.

צריכים להבין, החסרון הגדול מהאיש אשר הלך ללמוד אומנות רפואה? הכי אין רופא ורפואה בתורתינו הק'? הלא מצינו בכמה מקומות הלכות שפוסקים לפי אומדנא של הרופאה? וגם גדולים כמו הרמב"ם היו רופאים מומחים? ואם החסרון שלו היתה עצד הדבר שהלך להעמיק וללמוד דברים חדשים, למה לא אמר השינאווער רב דברים כזאת גם לאנשים שאוחזים איזה שטח אחר כמו תופרים בגדים או בונינם בנינים או איזה עסק אחר שגם המה צריכים ללמוד האומנות שלהם כדי להיות מומחה ויודע בטיבו, ומה החילוק בין דאקטעריי לפרנסת שלהם? (ועל מה שייך להזהר בזמנינו מלהתלמד ולעסוק בו כמו מלהיות רופא בימיו?).

אלא במוקדם צריכים להעמיק

א) המאמר נכנס במהירות ועדיין אינו בשלימות, ועוד חזון למועד

קצת יותר, ולילך לדור אחד קודם, בימי התחלת פריחת ההשכלה, מה היתה כל כך לגריעותא ברעיונם של וויזל ורמ"ד, עד כדי כך שהגאון ר' עקיבא איגר והחת"ס, והנודע ביהודה, ערכו ולחמו לנגדם עד חרמה, על מה יצא הקצף ועל מה ראו הקדושים והגאונים הללו וכל הדור ההוא לערוך מערכות אדירות ותקיפות, לדרוש דרשות לנגדם ולכתוב מכתבים ולהפיצם על פני תבל לבל יהין איש יהודי מזרע ישראל לשמוע דרשותיהם ולעיין בפטפוטיהם, הלא - בהשקפה ראשונה - חיבר הרמ"ד חומש עם ביאור שהוא פי' יפה ומתרגם להויע"ך דייטש את התורה עם דקדוק על כל תיבה ותיבה להבין פירושו היטב.

אמנם כן היה למראה לעיני איש פשוט, אבל באמת כל רעיונם ועסקם ומהלך המחשבה שלהם היו "שתהיו יהודי בביתך ואדם בצאתך" (זיי א איד אינדערהיים און א מענטש אויפן גאס) ובזה המה התחילו להתפשט בדקות הענין שיהודי ואדם המה שני דברים נפרדים, יהודי הייתי הפעולות מעשיות של התרי"ג מצות ואדם היינו שבעצם אנחנו בני אדם רגילים כמו כל איש ואיש בעולם.

ובגלל כן לא הפריעו מלקיים מצות ה' אלא אדרבה חיזקו שיקיים כל התורה כולה משמירת שבת עד כתיבת ספר תורה לכל יחיד בפרטיות, אבל ביחד עם זאת כשנלך ברחוב ירגיש נארמאל ושוה כמו כל רוס או דייטש שברחוב או איזה אומה שרצונך לגור בו, לא דרשו לגזוז הפאות והזקן, לא דיברו שעל כל אחד לשנות את מלבושיו כמו הגוי ואף לא שיקחו את המזוזות מפתחיהם (ואפשר היו חושבים שצריכים להחליף מלבושים של האומה שבה אנו תושבים, אבל לא זאת תובעים היו ולא שאת כתבו בספריהם) רק גילוי שיש נקודה אצלינו - עם ישראל - שאפשר להיות כל אחד בפרטיות לאיש מוצלח ויהי' עתיר נכסיו ותקיף כמו הגוי, ושיהיה לנו אינטערעס וחפץ בהפאליטיק שלהם, בעבור שגם לנו יש שייכות לזאת, לא לענין הלכה למעשה כדי להשתדל ולפעול איזה ענין או גזירה, אלא רק למען הנקודה שבו, שיש גם לנו דיעות בחיי האומה שבה אנו גרים, מפני שאנו נוטלים בה חלק שוה בשוה כמו הגוי, וצריכים אנו להערב ולפעול שהשלטון תצליח (הייבן די גאווערמענט עקאנאמיע) ולדאוג עבור האומה, ושיתנהג עמהם בנימוס ויושר, שתראו שאנו אנשים כמוהם.

רצונם היו, שיהי' אנו מחובבים בעיני הגוי, משום שבזה ירגישו אנו בעצמינו איזה נייחא, דכשמדברים ועוסקים עמם במסחר או כשרוצים לפעול אי בשכנים שגרו אתנו אי בהשלטון שבסביבותינו, ויראו שאנו דואגים בעבורם ואנו מצליחים להרים העקאנאמיע וכל הדברים הצריכים תיקון ונהי' חביבים בעיניהם ונחמדים במחשבותיהם ויהי' לנו מנוחה נכונה והרגשים טובים.

וזה הענין תצא לפעולה מעשיות רק ע"י שאנו מתבוללים עם ענינים ומתחשבים עם עסקיהם, ועל זאת היו מה שלחמו ורבו כל הגדולים למולם, שראו בזה הענין לבד - מבלי שאף א' ישתמד וימיר דתו מעם ישראל - בגידה נוראה וארס עמוקה בקדושת עם ישראל שעליהם נאמרו הן עם לבדד ישכון וכדו', כל

הפסוקים מלאים מזה הענין ובפרט בשירת האזינו מבואר ביותר שאנו עם סגולה ומרומם מכל עם ולשון, וכמו שיש חילוק בין דומם צומח וחי למדבר כן יש הפלגה גדולה בין עם ישראל לעמים, וזאת צריכה להבלט ומוכרת להיות נבדל ומופרש מהם בהבדלה גדולה והפרשה דגושה, שזו מהיסודות חזקות אשר עם ישראל עלי' נוצר וע"ז קיים כל הימים וזמנים, ובשבירה קטנה לחומה נחוצה כזו היא הירוס גדול ופיצה נוראה בעם ישראל, ואבדיל אתכם מן העמים - היא התנאי קודם למעשה כדי שיקיים סוף הפסוק "להיות לי", ואי אפשר לעשות חורין וסדקין בזה התנאי.

ולפי"ז מובן הטיב למה יצא הקצף מה שינאוער רב אשר חרף מללמוד חכמת הרפואה אצל הגוי, לא הלימוד הפריעו אותו, לא ולא, רק שראה הכוונה של ההולך ללמוד מקצוע זאת, האיש הלך ללמוד חכמת הרפואה, וכמובן איזה חכמה שיהיה, ולקבל בזה רשיון מהממשלה ולהיות מוכר אצלם שהוא מלומד בחכמתו אשר עוסק בה, וכל זה למה? מפני שרוצה לישא חן בעיני הגוי! ושתראה שאני איש מוצלח (און איך געב צו צום לאנד'ס ווירטשאפט...) ובזה תהי' לו נייחא עם כל גוי כשדיבר עמו אפילו כשלא דיבר עמו רק שידעו זאת ויחשיבו אותו בעבור זה, וזה כפירה עמוקה אשר טמונה בדקות, על עם ישראל זה בגידה נוראה עם האיכות של איש ישראלי לנגד השוויית של הגוי, ויותר ראוי היה להצדיקים, לאיש אשר חושב כזה ופועל בעבור עצמו עבור רעיון כזה שימיר דתו בשלימות להגוי מבלי שיתערב עמנו וע"ז יחשיבו אנשים שיש בו איזה נקודה כל שהוא שהוא אכן ישר ונכון, בו בעת שהוא כל כולו רע ומר, ואם תתבונן אם כעת בזמנינו יש לנו כמו כן נסיון כזה להתערב עם חיי הגוי ע"י שילך ללמוד איזה פראפעסאריי, עמוד לרגע והגבה עיניך למעלה, וראה ותסתכל בהבטה עמוקה מה תתרחש בזמנינו, אין להגוי באמעריקע ובכל העולם האינטערעס כמו הגוי של ימים ההם, דער היינטיגער גוי איז נישט ווי דער גוי פון אמאל, הגוונים משתנים בכל תקופה ותקופה, הגויים שלנו אשר תחתיהם אנו גרים אינם מתפעלים כ"כ מהקאלעדזש דעגרי על אף שתובעים זאת, אם אנו בני ישראל ירדו אחורנית למדרגת תחתונית בשפלות הדור, הגוי שאין לו תומ"צ ירד פי אלפיים כמה, כעת המה בשפלות שבתוך שפלות ובשם ליבעראל יכונה, הגוי אינו תובעת שיגזזו הזקן והשער לראות כמוהם וילבוש בגדים נאים ולהתנהג בנימוסיהם, אדרבה נאבדו כל צורת איש ואנושיית, ונהפכו להיפך ממש, כל רצונם ומאוויים הוא שפלות והפקרות וחפתם ומגמתם הוא שכל אחד ואחד יתנהג כמו הם, משום כשרואים איזה איש דערהאלט זיך עם המאראלישקייט שלו נרגשים תביעה גדולה ונגדם קודם שמרגישים חלישה לנגד תוקף שלי, ועוד פחדו שאפשר דרך של זה .. נכונה היא וזהו דרך הישר, אשר על כן לוחמים בכבידות מול אנשים ישרים גם אצליהם, עובדים להנהיג חיי ההפקר וכחירות נקראת להם, ובודאי אצל איש הישראלי שיש לו בטמונה והסתר הרצון והחשק שהגוי יתפאר ממנו ושישא חן בעיניו, היא תובעת ממנו מחשבתו ופעולות של ליבעראליז"ם ושפלות דהיינו שכל אחד מיישר דרך שלו.

והבחנה לבקר דבר זה היא אצל כל

אחד בפרטיות ולא על הרבים, הנסיון לחנף הגוי ולהחשב עמם היא אצל כל איש יחידי ולא על הקהלות, כי הגוי אינו רוצה לשנות את כל הרבים ביחד, כי בערמה היא בא, אין להם שום הפרעה או חסרון בזה שיש לנו קהלות מאוחדות ומוסדות שמחנכים ע"ד ישראל, ומדברים בינינו בשפתינו המיוחדת לנו ואוכלים בלתי מאכלים כשרים עם השגחה מהודרת, אדרבה מחשיבים זאת בהערכה חשובה כל זמן שאני שוה עם המאדערנקייט שלו ומחשב דרכי נימוסיהם ומתפעלים מכל המדע שלהם ומהירות וחשיבות הטעכנאלאגיע את מה שפעל והקיל לבני אדם בעל ענינים, ועוד מעלה יתירה היא להם שיש מכן אומה ולשון שעובדם עמהם יש להם ערבי וקריסט ואינדיאנער וכמו כן יש יהודים עם הזקן ושמירת תורה ומצות בכל פרטיה שסוברים כמותם ומתחשבים עמהם כל אחד ואחד מתפעל ומרגיש מה שנתרחד כעת בעולם הזה בעניני טעכנאלאגיע וחכמתו ומדע שלו ובאיזה מהירות היא פועל ואפשר להתאחד את כל העולם ברגעים ממש ומתרגשים ורואים בחוש בעין בולטת שינויים בהמסחר או ועילה שרוצים לפעול ואפשר לברר ענינים מסובכים ברגעים ולהיות ידעם ובקי ונפלא ע"י איזה פעולות קטנות, ומתפעלים מזה הבהירות והמהירות שיש להם ורוצים ליטול חלק בין עם חכם ונבון כמותם כי אין אנו רוצים שיביטו עלינו כמו אלטמאדי"ש וכאילו אין אנו מבינים כלום מה שמתרחש בעולם כי בזה ירגישו שפלות וקטנות רק רוצים להיות חלק ושייכות שוה עמהם, וזה בדיוק מה שהמה רוצים (בי עי פאר"ט ווי"ט אָ"ס - ענדשוי די מאוומענט וכדו' יש להם לשונות ... כאלו לרוב).

יש ענין דקות היהדות, וזה סובב קוטב ענין היהדות וממלא אותה, וענין היהדות גדול למאוד, וזה שורש השרשים ויסוד איתן בקדושת נשמת איש הישראלי אשר היא מופרש ומובדל לגמרי מכל, וזה ענין דק למאוד ותלוי כל היהדות בענין נשגב זה, ויש יצה"ר גדול בין בעניני הכלל ובין בעניני הפרט שהוא רוצה להרוס מכל היודי הנקודה שוהא מופרש ומובדל מכל דרכי נימוסיהם מפאת גודל קדושתו, ויש לנו מעלה יתירה למאוד מכל אנשי אומה"ע כי השי"ת בחר בנו מכל העמים ונתן רק לנו את תורתו ויהודי מקושרים עם הבו"ע עם כל הרמ"ח אברים ושס"ה גידים ואע"פ שעובר על כל עבירות שבתורה, עכ"ז אם בשם ישראל נקראת עדיין יש לו קשר פנימי באיזה אופן שהיא עם השי"ת ואי אפשר לנתקו ולהתירו רק כשכופרים ענין זה ואינם מכירים בו, וזאת פגיעה עצומה ומעילה נוראה בה' ובתורתו ומשום זאת היו איש ישראל בדול ומובדל מן הנכרי, מהם ומכל אשר יש שייכות או איזה קירבות לענין זה, ובאמת הדבר עוד משרע"ה מזהיר על ענין זה בכל המשנה תורה וגם בשופטים אחריו והנביאי ה' כשאמרו מוסר ותוכחת לעם ישראל היתה בעיקר על דבר זה האהבה שבינו להשי"ת והקשר עמו ולבל לנתק אותו, במה? ע"י שילך כמו הגוי לעבוד ע"ז אי איזה נסיון שהיתה לדור ההוא, כי בכל עת בא היצה"ר ומכריז שאנו שווים עם הגוי וכאילו הגוי יש לו חיי יפה ונאה.

יש שתי אופנים והם דרכים שונים האיך יצה"ר רוצה לפתות אותנו ולהלכד

לפח שלו, יש נסיונות שבאו לכלל עם ישראלי, נסיונות ציבוריים כגון לעבוד ע"ז או גזירות עבור שחיטה ומילה או לחלל את השבת וכדו' וזה נסיון ובירור על קשר עם ישראל עם התורה ומצוות על קיום פעולות מעשיות עם חכמותיהם ונימוסיהם שצריכים להתנהגם, עכ"ז המה רוצים לבטל עצם קיום התורה, וע"ז החוזק ותקיפות המלחמה לנגדם לקיים מצוות התורה בפועל ממש גברו ונצחם כי הוכיחו בזה שיש לנו מעלה לעם ישראל לעמתם, ואנו נשמעים ומשעובדים להשי"ת לבד ולא להם, וזאת היתה הדרך כדי לגברם וללחום לנגדם, ולנצחם, וכשנתברר דבר זה לכל אחד, אזי מתחיל בירור השני, באופן משונה, וזה נסיון והבחנה על עצם מעלת נשמת איש הישראלי, כי הוא איש יהודי ובנו בחר השי"ת לינתן תורתו והוציאנו ממצרים ורק בנו בחר ולא בשאר אומה"ע, וזה ענין פנימי ביותר. ובירור השני התחיל מאז התחלת צמיחת ההשכלה עד מלחמה"ע השני' והנסיון והבירור היתה על עצם קדושת איש ישראל לבין העכו"ם בכלליות, ומזה ההשכלה נמשך אותו האיש לחולל רעיונו הטמא להיות לעם ישראל מדינה מיוחדת ושפה וחיל מיועדת לישראל וכ"ז היה בעיקר ברעיון במחשבות משוטטות ולא הצליח להוציאו מכוח אל הפועל וממחשבה למעשה והיתה כמו היידישסט"ן וקאמוניסטן כמובן יש ציוניסט"ן ולא היתה רק פריקת עול לבד.

ואחר המלחמה התחילה ענין חדש בזה שהיצה"ר בא בפרטיות על כל יחיד ויחיד, על האמונה שלו, לבל יאמין ובל יחשוב שיש לו באמת מעלות יתרות מכל האנשים אשר על פני תבל, שאף על פי שהמה חכמים גדולים ומוצלחים, ומדברים ומרעישים את כל העולם כולו ופועלים בעניני הטעכנעלאגיע שלהם גדולות ונצורות ומביני מדע ביותר ועכ"ז אינם מגיעים לאצבע קטנה שעל כף הרגל כלפי איש הישראלי וזה קשה מאד לחשוב ולקבוע בלב ומוח בשלימות, כי רואים פתאום שיש עולם גדול תבל ומלואה שהולכים ומתנהגים בלי הקדושה ומצליחים בעסקם ובחייהם ביותר, והמה מביא עמהם רוח אחרת שכל אחד חשוב ומקובל ומותר לומר הבנתו וסברתו בכל ענין וענין אף שאין בו שייכות עמו וזה החירות שלהם אינו בא רק בשילוב כל הקולטורן ונימוסים יחידו ובהתבולליהם וקיומם כזה בא השלוה וחירות שלהם.

וזאת היתה במציאות קודם המלחמה רק אח"כ התחילו דבר זה להתפשט על כל העולם כולו בלאיטות ובשקיטה התחפש גם בתוכינו, וע"ז דוה רביה"ק מסאטמאר זי"ע וצוח מה שהציונים אכן הצליחו והקימו בפועל מדינה שהרבנים וצדיקים בדור הקודם לא אפשר לצייר זאת במחשבתם, ולכאורה הלא הציונים עשו ורעשו בפעולותיהם עוד כחמשים שנה מלפני מלחמה"ע וראו אז שאכן מעשה שטן הצליח והמה מתרבים ולכדו בפח יוקשים אלפים ורבבות בני אדם, ולמה לא ציירו זאת שאכן הצליח בנקודה האחרונה שלהם להקים בפועל מדינה עם חוקים בלי השתעבדות כלל להשי"ת ולתורתו, אלא שעד המלחמה היתה הנסיון והבירור על המחשבת של עם ישראל לבין העכו"ם באופן כללי וציבורי ואל על כל יחיד ויחיד משא"כ כשהקימו המדינה והוציאו מחשבתם הרע לפול ולמעשה, ראה בזה

שהתחילו נסיון אחרת ובירור נוראה מתחלת הבירור האחרון לפני ביאת משיח צדקינו, וזה בירור ונסיון על כל יחיד ויחיד בפרטיות להתחבב להגוי.

כי היצה"ר בכל איש ואיש יש לו הרגשות, ומזה בא אי שביעה ובלי סיפוק עצמי ורוצים ומשתוקקים להכרתם מצד של אומה"ע כאילו בכל הכרותיהם אין לנו רשות לעסוק במסחר באופן שאני עוסק או לחשוב מה שאני רוצה רק כשהמה מכירים ואכן נותנים רשות שאני מוצלח ומותר להתקיים בזה נחלץ ההרגש והשלות ומנוחה בא תחתיו.

וכשאיש ישראל עוד יותר מתפעל מכוחם ושליטתם ומהירות העבודה של הטעכנעלאגיע בכל שלביו וענפיו ומתפחדים מההרגש שהמה יביטו עליו כאלטמאדי"ש וכשוטה בלי מחיר ושויית בזה מרגיש שפלות כי ברצונו ליטול חלק בין עם חכם ונבון כמותם, כשמתפעלים מאיזה דבר רוצים להיות חלק כמותו, וכש"כ בדבר כזה שבא בדקות ובפנימיות על כל יחיד באופן שלו, במחשבתו ורעיונו, בושים אם אין לנו חלק עמהם ומתקבלים ומתבוללין יחדו - במחשבה - עמהם, וזה מלחמה כבדה על דקות היהדות.

וזה הענין ונקודה סובב כל הגזירות כהיום בכל העולם כולו, כמו כן בעניני הלימוד, זהו כל כוונתם ומטרת, להפריץ בנו השילוב עמם ולשבור החומה בצורה שיש סביבותינו להם, ומגמתם באיזה אופן ודרך להתאפשר ליכנס בתוכינו, ולהתפשט ביננו דאגותיהם ושיתחשב עמהם והעיקר שיהיה רוצים בהכרתם, וזה ענין עמוק ודק למאוד אבל אפשר לראותו באופן בולט כד מעיין היטב כל התליכותיהם ושאיפותיהם ומגמותם.

ועכשיו אחר שביארנו שהנסיונות המה לכל אחד ביחיד הן מצד היצה"ר שלו והן מכל הכוחות הרע בכלליות שיש בעולם וכל זה נוגע לפנימיות לב יהודי ולא בפעולות חיצוניות.

ולפי"ז צריכים לידע תחבולות המלחמה איך ללחום נגדם ולנצחם, דהנה כשיש הנסיונות בחיצוניות אי בפעולות מעשי המצוה (וכמו קודם ההשכלה) או אפי' על עצם קדושת עם ישראל אפשר ללחום ע"י שמעמידים קהלות רבות וישיבות גדולות כחומת ברזל ששם מעמידים גדרים וסיידים לתורה לעמוד בפרץ לשמרה.

משא"כ אחר המלחמה היא הענין דקות היהדות בפנימיות, ואינם מפריעים כלל קיום המצוות, א"א לערוך ולנהל עיקר המלחמה על פרטים כגון שלא לצייתם ולפרוע מלהתקיים גזירתם כי אין הגזירה על הפרט ההוא אשר השלטונות גזרו עכשיו כי זה רק אמצעי כדי להגיע להמטרה להתבולל איש הישראלי עם הנכרי וכדי להשיגה גוזרים גזירות כי זה הדבר אינו בא רק ע"י שמעמידים גזירות ואם יתגברו על גזירות של הפרט זה וזה אין הגזירה עובר אלא עדיין קיים במילואו והגוי - השלטון - עדיין חושב איך להביאו בתוכינו, והעצה לתקופת הסתגלות כזה רק בתוקף היחיד לעמוד את עצמו בעזות דקדושה שלא להתבולל ואין עמהם שום שייכות ושום רצוניות כלל.

וכמו כן לענין הסמארטפאונס

ואינטערנע"ט מי שלוחם נגדם רק בפרטיות יתאפשר שיהי' איש בלי סמארטפאון ובלי שום שייכות לאינטערנע"ט כלל, ועכ"ז הוא מתנהג וחושב כמו גוי גמור ומתפעל מנימוסיהם ואויפטוען שלהם ויצרה הכרת של הגוי ויתחשב ויבין טענות של הגוי וידאוג בעבורם וכמוהם וכו'.

ממילא זה ברור שאי אפשר לערוך מלחמה נגד פרטים ולעמוד לנגדם בזאת לבד, כי סכנה לאבד המלחמה כשיהי' על הפרטים כמו על פרטי גזירת החינוך כי בזה יהי' כל הנושא ונותן רק על הפרטים ואם יתכן שפרט זה לבד באמת לאמיתו מותר א"כ יאבדו כל הטענות הראשיים והעיקריים נגד החסרון הכללי וכמובן להפיק אם הפרט או איזה דבר כזה יתברר לעין כל שהוא אסור יתגדרו בעד הפרט זה ויתשמרו את עצמם לבל יעבור גבולות של תקנות דבר פרטי זאת ויחשוב שהוא שומר א"ע מהגזירה ובאמת לא זה שמירה נקראת כנ"ל כי יתכן שהנסיון של הליבעראליזם יכנס מדלת אחד.

אשר על כן צריכים לעמוד ולבנות א"ע בתוקף ועוז נגד הגוי וזה הנסיון האחרון של דרא בתראה דרא דעיקבתא דמשיחא וגם לאחר נסיון של ציונות ועמדו בה יתאפשר שיכשל בזה המחשבות האסורים של הישוב וחיבוב הגוי וליבעראליז"ם, גם כשתומך טהרת הקודש וגם ישתדל להדר בכל מצוה ומצוה ולקנות סוכה מהודרת עם הד' מינים ויתפזרו כל ממונו רק לקיים מצוות בוראו, וזה מראה שאכן לבו דולקת עם אהבת ה' ולויראה אותו, עכ"ז יתכן כמו שאמר הינוקא מסטאלין זצ"ל שאפשר יהודי שגר בפולי"ן וילך עם טלית ותפילין כל היום וילמד בהתמדה גדולה יומם ולילה, ובכל זאת כשנפטר מן העולם ילך ישר בגיהנם, מפני מה? משום "שחושב" שציונות טובה הוא לעולם וזה כפירה כלליות על קדושת עם ישראל.

ועל זאת אנו צריכין לעמוד על המושמר לבל יתן רשות כניסה למנובל לבעראליז"ם ליכנס בתוכינו ולדרוס במחנינו אף לפסיעה קטנה, ומן הצורך למאסה ולגננה בכל עת וזמן, וצריך להיבחן עצמינו ולפשפש בנינו בכל דבר ודבר, הן בעניני הלימוד, והן בכל שאר הדברים כי נמצאים אנחנו תוך תוכו של גלות אמעריקע, ומרגישים אנו איזה מתיקות ועריבות כאן (מ'איז אזוי באקווען) עד שכמעט אי אפשר להרים את הראש מתוכו ולהתבונן ולהשכיל לרגע דקה מהיכן צומח ענין זה, ומהיכן המקור לתביעת או הבנת דבר זה שמתנהגים ועושים בזמנינו, ורק אחר נתיחת כל הענינים לחתיכות קטנות אפשר לאוחזה ולהדיגשה שבא מדרכי הגוי ולהישמר ממנה.

וקח לדוגמא את עירבוב השלטון בעניני הלימוד, אם אינו בא על פרטים או יתחייב לשנות תיכף ומיד שינוי גדול וניכרת, אינם מבינים מהו החסרון של הדבר שהגוי יתערב במחנינו ויאמר דיעותיו על החינוך של בנינו ובנותינו, כי אינם מביטים על מה המה לוחמים לנגדינו ורוצים להנהיג בתוכנו על אף שאומרים המה בפירוש מלא כבר כמה פעמים, ולפלא אדרבה מבינים שהצדק עם הגוי! כי בסך הכל הוא דואג ורוצה שיקבלו חינוך נארמאלי ושבל יהי' כמו אנשי הכת של אמי"ש טאו"ן וכדומה, ובמבט הראשון - כשעדיין מיושב

עם העריבות כאן באמעריקע - הדרך להתנהג עמהם הוא ע"י שיאמרו ויוכיחו שאכן אנו בעלי מוצלחים הן בחכמה ובמדע והן בעסק ובמסחר ואין צורך להם להתערב בחינוך שלנו כי אנו מציירים פירות טובות ונחמדים, והיוצאים מבתי חינוך שלנו מגביהים את העקענאמיע, ואנשים ישרים ונכונים אנו, ובאמת זה בא מנקודה טמונה שרוצים להתחבב לפני הגוי ואינם מוכנים בשום אופן שהגוי והשלטון יביטו עלינו כמשוגעים ואלטמאדי"ש, כמו שהמה באמת מביטים בזמנינו ואומרים שהאמישטאו"ן משוגעים ויוצאי דופן המה (רק שלפי החוק הקאנסטיטוציע א"א להכריחם וליישר אותם) ואין אנו מוכנים להרגיש זאת על שום מחיר וממילא רוצים כאילו להראות להם יופי ותועלת חינוך שלנו, - וקשה מאוד למצוא את עצמו בגלוי בבחינה זו, אבל זאת האמת בהטמנה עמוק עמוק, וזה מה שרוצים להשפיע ולהוכיח להם.

כי הלא ידוע לכל, ומפורסם בכל כתביהם וכן דורשים המה בתמידות, כי מוכנים ואדרבה תומכים ומעריצים שומרי דת וארטאדאקס"ן כאן בניו יארק, ורוצים לעזור בעצה ובמעש בממון, לבנות לנו בתי מדרשים מפוארים ובתי חינוך בצורים ושיהי' דואגים אפילו בעבורם מטעם השלטון, וגם יבנה לנו מקוואות מהודרים למאוד ושיהי' פתוח כל היום אף קודם הדלקת הנרות ואף בכל יומא דפגרא, רק שיקבלו חינוך נארמאל"י, מה שהשלטון נקראת נארמאל, וזה מלחמה כבדה ועצומה מכל המלחמות שערכו ונצחו, כי כאן לוחמים על ענין דק למאוד, כמו העובדא כשבא רביה"ק מסאטמאר זי"ע לבקר את החזו"א לראשונה אחר הקמת המדינה, והחזו"א אמר לו שחשב כשהתקרב היו"ט סוכות הראשון תחת השלטון החדש שיגזרו גזירות ושבל יתאפשר לילך חוצה עם הד' מינים כי הציונים ינטלם ויקחם ממני ויכרחו להעביר על התורה ומצוות כמו היעסקאווועצעם ברוסלאנד וליטא, אבל כעת ברוך השם עדיין אפשר לנו לקיים מצות ד' מינים בגלוי וכו'. נענה הרה"ק מסאטמאר ואמר איני מפחד מדבר זה, אדרבה אני מפחד שהמדינה יערב לנו, "אז די מדינה וועט אונז זיס ווערן", ואז מר לנו מאוד, כי בזה אבדנו המלחמה, כי קשה למאוד לעמוד בתוקף נגד שלטון כזה.

וכמו כן לענין דידן, התכלית והכוונה של השלטון כאן ללמוד יפה כדי לידע בשפה ברורה את לשונם הוא כדי שתהי' עמהם בשורה אחד שיצרו לישא חן בעיניהם והסייענ"ס יבא בעקיפין אוטאמאטי"ש ובזה יתבוללו עמהם ויגדלו ביחד כל התושבים דור של ליבעראל"ן, זהו כל מטרתם ושאיפותם ובל יכחישו זאת המה אלא אומרים זאת בפירוש למי שרוצה לשמעם, וזהו מגמתם אף בלי שיקים מסור ומלשין מאסטער"ד וחבריו, כי מאסטער"ד ויאפע"ד היתה רק אמצעי כדי להגיע להמטרה של התבוללות והיתה הפתח לבוא ולגזור לשלוח יד בתשב"ר, ומשום זה אינו דומה כלל וכלל למה שבאירופה נהגו בכמה מקומות ללמוד בפובליק סקול"ס כי אינו דומה זה לזה ולא הרי הפובליק סקול"ס של מאות שנים מקודם כמו השעתיים שעות לימוד ענגליש בזמנינו במקום החדר במקום טהרה, כי הגוי של אמאל רצונו וכוונתו היתה למנוע הנוער מלילך שובב ולהנהיג כציפור

דרור מבלי להתלמד כלום וכשנגדל יהי' לעול ולמשא על השלטון או נגנוב מכולם וכדומה, ומשום כך גזרו על כל הילדים כי צריכין לילך כולם כאחד בפובליק סקול האחת שיש בעיר, והא לך ראי' דכשגזרו ברוסלאנד - אחר כן - שילמדו בהסקול"ם שיטת קאמוניז"ם ולתהגדל ולדרוש דרשות של הקאמוניסטן עמדו לנגדם ומסרו נפש מלשלוח הילדים שמה, משא"כ באונגארן ושאר מקומות, ובזמנינו כאן השעתיים ללמוד רק לשון ענגליש וחשבון המה כמעט כמו ברוסלאנד כי זה אמצעי להם להגיע להמטרה של ליבעראליז"ם, וחכמים המה לרע בידעו כי כשיבעו רק שתי שעות ושיאמרו שמחשיבים הלבוש שלנו ודתנו (דע"י הע"וו רעספעק"ט, פאר די טרעדישינע"ל) אפשר להם לפתוח הדלת לבוא בתוכנו.

והדרך ללחום בהם הוא רק ע"י שכל יחיד ויחיד יתגבר בעזות דקדושה ויעמוד על המושמר מלפלפל עמהם ומלהוכיחם שאכן מוצלחים אנו אלא אדרבה ברצונינו שיביטו וישקיפו עלינו כמשוגעים אין לנו שום חסרון מזה, אדרבה זה רצונינו ומגמתינו מאד ומקדם, ואין לנו שום אינטערעס מה שאמת מציינים אותנו, וע"י שיראו שיש לנו תקיפות ועזות יאבדו כליהם ועצותיהם ולא שייך כאן והאיך להתגבר כאן ע"י שמתקנים ומתגברים על שם לשון ומלבוש כמו במצרים כי כאן הנסיון על יחיד כמבואר לעיל ואפשר להיות שמור על שם לשון ומלבוש ביותר ועדיין יצאו להתפעלות מהגוי על כל ענייניו כנ"ל אלא כל איש אשר בשם יהודי נכונה (א אידישע איד) ירגיש בעצמו חזקתו ותוקפתו והחלש יאמר גיבור אנו כי כן הוא באמת ויחזור וישנן עם בני ביתו ואנשי סביבו בכל עת ועונה כי אין אנו מתפעלים פון די גוי'אישע וועלט אף כל דהו ומרצוני שיביטו עלי כאלטמאדיש"ע שוטה, כי סופם רק העדר, ורק לנו יש סיפוק עמיתי ע"י העזות דקדושה והבדלה שלנו מדרכי הגוי והתעצמות בהקב"ה ותורתו.

מדור מיוחד לאור המצב

מאמר דרוש וחסידות - ג' ידים.....כח
שיחה באמונה ובטחון בלשה"ק.....לה
שיחה באמונה ובטחון בלשון אידיש.....לט

דרוש וחסידות לאור המצב

ג' ידים יד הגדולה, יד החזקה, יד הרמה

יד הגדולה, יד החזקה, יד רמה

הקב"ה יש לו ג' ידות, ג' יד הגדולה, וירע ישראל את היד הגדולה משר עשה ה' במצרים (שמות ט"ו ל"ח), ב' יד חזקה, כי ביד חזקה הוציאך ה' ממצרים (שמות י"ג ט') ג' יד רמה, ובני ישראל יוצאים ביד רמה (שמות י"ד ח'), ובזוה"ק (תיקונים דף ט' ע"ב) מבאר דג' ידות אלו הם חסד גבורה תפארת, יד הגדולה זו יד ימין מדת החסד, יד החזקה זו יד שמאל מדת הגבורה, ויד רמה הוא תפארת הכלול משניהם מחסד וגבורה.

יד הגדולה זו מכת דבר

והנה הרמב"ן הק' כתב בסוף פרשת בשלח בשלחת עמלק, דמשה רבינו ע"ה עמד על עמלק להביא עליהם דבר חרב ואבדן, דמשה רבינו לחם עם עמלק ורצה להביא עליהם ג' מיני מכות דבר חרב ואבדן. ונראה דהני שלשה מכות בחי' ג' ידות הללו, מכת דבר בא מידו הגדולה, כי הנה במהר"ל (גבורות ה' פרק נ"ו) מבאר דמכות דבר בא בלי פעולה מצת הקב"ה, אלא הקב"ה מסלק את השפע ואור הממיו, ועי"ז ממית מעליהם, והנה השפע של אור וחיים נשפע ממדת החסד, דהיינו מיד ימינו של הקב"ה היד הגדולה, וע"כ כשהקב"ה מסלק יד הגדולה אזי ממילא בא דבר, הרי כי מכת דבר בא מכח סילוק היד הגדולה.

יד החזקה זו מכת חרב

מכת חרב בא מיד החזקה של הקב"ה, כי מכת חרב הוא היפך ממכת דבר, דמכת חרב בא ע"י פעולה בחי שמקבל המכה, ולכן מכת חרב בא מיד החזקה, דיד השמאל מדת הגבורה פועל הענש ברשעים הרחוים לכך.

יד רמה זו מכת אבדן

מכת אבדן בא מיד רמה, כי יד רמה פירושו יד השליטה, שליטה הבא מחמת רוממות והתנשאות, אבל כח השליטה הזה

מינו גם מחמת שיכול להכות ולהרוג, דכח הזה נכלל ביד החזקה דהיינו מכח תרב, אלא שליטה זו גם משום שהקב"ה הוא מרומם ומנושא מן כל הבריאה כולה, כמו שאומרים (נרכת קרי"ש) המלך המרומם לבדו מאז וכו' והמתנשא מימות עולם, ולכן כולם בטלים ונכנעים תחתיו.

והנה מכח מדרן פירושו מיבוד הגמור, דהיינו שמחד הרשעים לגמרי עד שלא נשאר מהם שום שאר וזכר[ג], ומצד הזה ע"י לעשות אלא ע"י כח יד השליטה, הרי כי מכח מדרן גם מיד רמה של הקב"ה.

משה אהרן וחור נגד הג' ידות

והנה מהרן הכהן יש לו כח היד הגדולה של הקב"ה, דמהרן הכהן הוא מדת החסד שזהו היד הגדולה, ולכן היה לו הכח לעצור הדבר הבא ע"י סילוק היד הגדולה, ויקח מהרן וגו' ויתן את הקטורת וגו' ותעצר המגפה (במדבר י"ז), דזכות הקטורת מעורר הכח של היד הגדולה, ובזכות מהרן וקטורת נעצר המגיפה. ומחר יש לו כח היד החזקה של הקב"ה, ולכן אמר במדת עוז וגבורה וקנא על מעשה העגל (רש"י שמות ל"ב ה'). ומשה רבינו יש לו כח היד רמה של הקב"ה, דמשה רבינו גבוה מכולם, ויש לו היד רמה הכלול מכולם ביחד.

וזהו ביאור הכתוב (שמות י"ז י"ב) ומהרן ומור תמכו בידיו מזה אחד ומזה אחד ויהי ידיו אמונה עד בא השמש, דבמלחמת זו רצה משה רבינו לבטל קליפת עמלק ולהביא עליהם ג' מכות אלו של חרב הרג ומבדן הבא מכח הג' ידות, לכן ויהי ידיו אמונה להתגבר ע"י כח היד רמה, ומהרן ומור תמכו בידיו שיש להם הכח של היד הגדולה ויד החזקה.

הקליפה יש לה ג"כ הג' ידות

והנה זה לעומת זה עשה אלקים, וכמו שיש ג' ידות אלו מצד הקדושה, כן יש להקליפה הכח של הני ג' ידות, ובשעה שמתגבר הידות דקליפה, אזי בא מ"ו על העם ישראל הג' מכות דחרב הרג ומבדן, וע"י שלומדין עם היד דקליפה ומתגברין עליו ומוליכין כח ויד זו מן הקליפה, אזי זוכין ליד זו מצד הקדושה.

קליפת מצרים כח היד הגדולה

קליפת מצרים יש להם הכח של היד הגדולה, וזהו ג"כ הקליפה של עשירות ותמורת ממון, כי השפע של ממון בא ג"כ ממדת החסד מיד הגדולה[ב], [ממון הוא כח החיים, כמו שאמרו חז"ל (פסחים דף קי"ט ע"ב) על הכתוב (דברים י"ח ו') ואת כל היקום אשר ברגליהם, זה ממונו של אדם המעמידו על רגליו], לכן היד הגדולה מצד הטומאה זהו התאווה של ממון.

א) ראה אבע"ז אלשיך על מגילת אסתר ט' ה'.

ב) ראה לקוטי מוהר"ן תורה רכ"א, דע"י היד הגדולה מספק הקב"ה מזון לכל הבריאה.

ובגלות מצרים נתגבר היד הגדולה דקליפה, ונפלו ישראל בתוך גלות זו של עשירות ותאוות ממון, ומזי נעשה בעס ישראל מכת דבר, שכל ישראל היו מז בשפלות גדול והרגישו כמתים, וזהו שכתוב (שמות ד' י"ט) כי מתים כל האנשים המבקשים את נפשך, ובפיימיות זה קאי על כל ישראל שהם נחשבים כמתים.

לכן בגיאלת מצרים נטלו ישראל ביזת מצרים וביזת הים, וירשו כל הממון ועשירות שהיה להמצרים מהיד הגדולה, ואחרי שנתבטל היד הגדולה דקליפה, אז זכו ישראל להשיג היד הגדולה מנד הקדושה, וזהו וירא ישראל את היד הגדולה' אשר עשה ה' במצרים, ולכן היו"ט פסח הוא מדת החסד ועשירות[ג].

עשיו יש לו כח היד חזקה

קליפת עשיו יש להם הכח של היד החזקה, ולכן נתגרך ועל חרבך תחיה (בראשית כ"ז מ'), דכח החרב בא מיד החזקה. ותור מנגד הקליפה של עשיו, דע"י כח הקנאות דקדושה מבטלים הקליפה של עשיו. וכן פנחס יש לו כח היד החזקה דקדושה, וזהו ויקח רומח בי'דו', שנתחזק עם כח היד החזקה לקנא קנאת ה' לבושת.

עמלק יש לו היד רמה

קליפת עמלק יש להם הכח של היד רמה, כי קליפת עמלק הוא שליטה הבא מחמת רוממות, דעמלק מנשא ומרומם את עצמו כאילו יש לו כוחות גדולים[ד], ועי"ז הוא רוצה לכבוש את כל העולם ולהכניע את כולם תחתיו.

וכשמתגבר הקליפה של עמלק, אז בא ח"ו מכת אבדן על העם ישראל, דהיינו שעם ישראל מרגישין כאין ואפס, ומתבטלים ונכנעים לגמרי תחתיו ואינם מונחים מקום תחת כיפת השמים. ולכן נצטוינו תמחה זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח, וחייבין לעקור עמלק לגמרי שלא ישאר ממנו שום שאר וזכר, ואפי' הבהמות ונכסי עמלק חייבין לאבד, דמכת אבדן בא מהיד רמה, וע"י ביזוד הגמור של עמלק מתגבר היד רמה דקדושה.

בימי פורים נתבטל כח היד רמה דהמן

וזה היה ג"כ בימי פורים, דהמן היה מנשא ומרומם את עצמו, דכיון שרואין לבסוף שכולם היו מנשאים את היהודים (אסתר ט' ג'), זהו סימן דבתחילה היו כולם מנשאים את המן, בסוד גדל המלך אחשורש את המן בן המדתא האגגי 'וינשאהו' (שם ג' א'), וכולם היו מפחדים מהמן והשתחוו אליו.

ואזי הרגישו ישראל מכת אבדן, שנגזר

ג) ראה גם במאמר עושר גבור וחכם.

ד) ראה לקוטי תורה פורים ד"ה יביאו לבוש מלכות, דקליפת עמלק הוא החוצפא והתנשאות.

עליהם למנד מת כל היהודים, ולבסוף כשאר גדרו ישראל ויכו היהודים מכת הרג ואבד ומנדן (שם ט' ה'), ועשו מימוד הגמול בהמן ונתבטל הימנו היד רמה, מזי זכה מרדכי להיד רמה, כי נפל פחד מרדכי עליהם (שם ג'), למרדכי היה מרומם ומנושא וכולם היו מפחדים ממנו.

מתן תורה בא ע"י ביטול היד רמה דקליפה

ובכל פעם שמבטלים היד רמה דקליפה ומשבדן הקליפה של עמלק, מזי זוכים למתן תורה בחינת היד רמה הכא של משה רבינו, ולכן אחרי מלחמת עמלק היה מתן תורה, וגם בימי פוריס אחרי שנתגברו על המן הדר קבלוה התורה בשמחה.

בעל תפלה גבור וחכם יש להם הני ג' ידות

והנה בספורי מעשיות (מעשה י"ג) כתב, שהיה מדינה של עשירות שנשקעו בתהום הממון, והיה שם בעל תפלה גבור וחכם שרצו לבטל המדינה של עשירות עי"ש בתריכות כל המעשה, ונראה כי בעל תפלה גבור וחכם לכל אחד יש לו כח מיד אחד של אלו הג' ידות.

הבעל תפלה יש לו הכח של יד הגדולה, דע"י התפלה מעוררים היד הגדולה החיים וחסד של הקב"ה. והנה המדינה של עשירות ינקו מיד הגדולה דטומאה, כמו שביארנו לעיל דתהוות ממון בא מיד הגדולה, והבעל תפלה רצה לבטל המדינה של עשירות ע"י שיסלק מהם השפע של חיים הבא מיד הגדולה, ולכן הלך בעל תפלה ביחודית מחון ליעוב, דיחודית הוא היפך הענין של משך ומתן, וזה מעורר סילוק כח החיים וסילוק הממון.

הגבור יש לו הכח של יד החזקה, כמו שאמרו שם דהגבור היה אלנו החרב, וע"י זה החרב היה מפחד כל העולם כולו, שכולם רואים החרב שיש לו בידו.

והחכם יש לו הכח של היד רמה, כמו שאמרו שם שהחכם היה לו היד של המלך, שבו היה יכולין לראות כל מה שמתרחש בזה העולם, והיד של המלך זהו היד רמה. וזהו ענין מכמת התורה בחינת משה רבינו שיש לו היד רמה, ולעומת זה יש מכמות מילויות קליפת עמלק שיש לו היד רמה דטומאה, וזהו החכם ממעשה דחכם ותס עיי"ש[ה]. ולכן החכם במעשה דבעל תפלה שיש לו היד רמה דקדושה, ביטול המדינה של מכמות מילויות כפירה ומינות שיש להם היד רמה דטומאה, כמו שאמרו שם שנעשה המלך שלהם עיי"ש.

כשבא דבר לעולם צריכין כח התפלה

והנה עכשיו עובר עלינו בעוה"ר

ה) ראה בסוף המעשה דחכם הזה קאי על עמלק, ועל זה קאי התורה י"ט תנינא בלקוטי מוהר"ן, דעמלק היה פילוסף ומחקר וכפר בעיקר עיי"ש.

זמנים קשים, וצריכין להתבונן היטב על מה עשה ה' ככה, בחיזה דבר פגמו ישראל, וחיזה דברים צריכין לתקן. והרבה מנשים מושמים ממגיפה המשתוללת, ומגיפה בא מכח סילוק היד הגדולה שעי"ז נעשה סילוק המיים, וזהו משום שהקב"ה ממשך המיים שהיינו חיים עד היום, ופגמנו ביד הגדולה של הקב"ה, והקב"ה חינו רוצה להשפיע לנו רק חיים חמיתים, חיים של תורה ועבודה ודביקות בהקב"ה.

ולכן צריכין לתקן יד הגדולה, והיינך מתקנים יד הגדולה, זהו ע"י ענין הבעל תפלה, לילך מחוץ לישוב העולם ולוכנס בתוך יד הגדולה של השי"ת, ולהתפלל לה' בתפלות ותחנונים שיעורר עלינו יד הגדולה, ולהכיר החסדים שהקב"ה משפיע עלינו בדוב חסדו ע"י ידו הגדולה.

ע"י דבר נתבטל המדינה של עשירות

ועוד רוצה בזה הקב"ה, כי כבר בא הזמן לבטל המדינה של עשירות, ומדינה של עשירות בא מכח יד הגדולה דטומאה, לכן ביטול המדינה של עשירות נעשה ע"י סילוק יד הגדולה, דהיינו מכח דבר. ולכן נגזר עלינו עכשיו שכל אחד צריך להיות יושב סגור בביתו, דכשיושבין בבית ג"ח לעשות משא ומתן, ועי"ז מתבטל המדינה של עשירות, ומתגלה יד הגדולה של הקב"ה.

כשבא חרב פחד ובהלה צריכין לתקן כח הקנאות

אמנם בחמת עכשיו הוא מצד של מכת חרב, כי ישנם הרבה מנשים שנהרגים בידים רח"ל וד"ל, וגם ים עכשיו פחד ובהלה ורעש גדולה, שה'מידיע' עושה פחד גדול בין העם, ומזה גופיה נעשו הרבה מנשים חולים, וברואה למלך זו חינו שייך לעשם מכת הדבר, דפחד שייך יותר למדת הגבורה, חלח זה בח מכח יד המזקה, [גם בריש שחת הדין בח עליהו מכה של חרב]. וזהו סימן שחסר חלילו יד המזקה, דהיינו שחסר חלילו הקנחות החמיתות לכל דבר שבקדושה, וחסר חלילו המוזק והמוקף ביהדות, שכל אחד מפחד מה יחמרו הבריות ומפחדים לומר החמת.

ולכן כל אותם מנשים שים להם פחד ובהלה, צריכין לתקן יד המזקה דהיינו כח הקנחות, שלח להיות עוד יהודי קר, שלח להכנים חמיחות בתוך פנימיות הלב, ולקנח קנחת ה' בנחות על כל דבר שבקדושה בלי שום פחד ומורח, ועי"ז יתבטל המכת חרב.

יכול להתגלות אחרי כך קליפת עמלק היד רמה

והנה חחרי שבח עליהו כח יד הגדולה ויד המזקה, ואפי' חס יתבטל עי"ז המדינה של עשירות, מ"מ צריכין רחמי שמים מרובים שלח יבח עליהו מכת חבדן, שלח יתגלה קליפה יותר גדולה דהיינו קליפת עמלק כח יד רמה דטומאה. דכהיום ישנם מנשי המדע שהם עושים עצמם כחכמים גדולים, ומתגלה להם יד של המלך מצד הטומאה, והם יכולין לרחות כל מה שמתרחש בכל

העולם כולו, ועי"ז הם מרומם ומנשאים את עצמם, ורוצים לשלוט על כל העולם כולו שכולם יהיו בטלים ומכניעים תחתיו.

ובשמתגבר קליפה זו חזי יכול להיות ח"ו מכת מדען בעת ישראל, דע"י שהם מנשאים את עצמם, עי"ז יש לכל אחד התפעלות גדולה מהם, ונראה בעינינו כאילו הם חכמים וגדולים מאד, ועי"ז מגיע להם כח השליטה והיד רמה, ואז מחנהו מרגישים כאין ואפס נגד המדע הגדול, ומכניעים ובטלים לגמרי תחתיהם.

ולזה צריכין חכם גדול שיש לו כח היד רמה מצד הקדושה, דהיד של המלך מונח אצל החכם דהיינו חכמות התורה, והוא יאחז מלחמת ה' נגד המנשאי מדע החכמה דטומאה, שהעת ישראל לא יסמוך עליהם כלל, ולא יתפעלו מהם, עד שיתבטלו מהם כח היד רמה, והם יאבדו לגמרי ממכת מדען.

עניות הבא מכח האנשי המדע

והנה במעשה דחכם ותם מצוטר דהחכם נעשה לבסוף עני גדול, וכן הוא ג"כ בקליפת עמלק הזה של מנשאי המדע, שהם רוצים להביא עניות בכל העולם כולו, אבל אין זה דומה לעניות של הבעל תפלה [שביטל המדינה של עשירות] הבא מצד הקדושה, אלא זהו עניות הבא מצד הטומאה, שהם רוצים שכולם יהיו עניים, ועי"ז כל אחד יסמוך עצמו עליהם, כאילו הם יכולים לעזור מותנו.

ביטול קליפת עמלק ע"י אמונה

כדי להתעסק עם קליפה זו של עמלק ולהתגבר עליו ולהכניעו, לזה צריכין לתקן היד רמה, ותיקון היד רמה הוא ע"י ויהי ידיו ממונה, דהיינו כח האמונה ובטחון דהשי"ת, שכל אחד צריך להאמין ולבטוח דהשי"ת.

הביאור הוא שצריכין לייקע כח האמונה להתעסק עם קליפת עמלק, משום דקליפת עמלק הולך ומתגבר על כל מה שנמצא מתחת השמים, עמלק ומנשי המדע רוצים לשלוט על כל העולם, לכן העצה הוא לילך למעלה מן השמים, דהיינו למעלה מכל חלקי הטבע של העולם, אלא לבטוח ולסמוך את עצמו בהקב"ה.

הנסיון האחרון בבחון בהשי"ת

וזהו הנסיון ובירור האחרון לפני ביאת משיח, דאז יבא הפחד מבקש כל אחד למצוא מקום מנוס היכן שיוכל לסמוך ולבטוח את עצמו, והנסיון הוא אם הולך לבטוח את עצמו בהשי"ת, ומאמין שרק הקב"ה יכול להושיעו. או להיפך ח"ו, שבוטח את עצמו על מנשי המדע, דבכל רגע הולך לשמוע מה הם אומרים, מה סוברים מנשי המדע, כאילו הם רוצים להיטב מותנו, כאילו יש להם איזה כח, ויכולין לסמוך עליהם.

ודבר הזה מבואר מפורש בכל פסוקי נ"ך, שהנביא מוכיח את עם ישראל בתוכחה קשה על כל הגרות שיצא לפני ביאת משיח, וגרפתים כנרף את הבסף ובחנתים כבחן את

הזהב (זכריה י״ג ט׳) שיהא לירוף ובירור גדול בעם ישראל שם יעמדו בממונתם, לרחות מי יבטח את עצמו בה׳ ומי יבטח בגויס. והנביא לועק בעצה היחידה ליגעל מכל הגרות הוא רק בטחון בה׳, ולזיל בממונתו יחיה (חבקוק ב׳ ד׳), דרשונו וחיו (עמוס ה׳ ד׳) מי שילדם ה׳ יאמר אין החיים, בקשו את ה׳ וגו׳ בקשו ענוה חולי תסתרו ביום אף ה׳ (צפניה ב׳ ג׳), וכן מפורש עוד בהרבה פסוקי הנביא.

לא לעשות העיקר מהשתדלות

לבן בזמן כזו לריכין להתחזק ולחזור על עניני תמונה ובטחון, וגם אין להרבות בעסק ההשתדלות ולעשות מזה העיקר, כמו שביאור המהר״ל (נצח ישראל פרק ל׳) הא שגנז מזקיהו המלך ספר הרפואות, ולכאו׳ הלא ניתנה רשות לרופא לרפאות (ב״ק פ״ה ע״ח), ומבאר המהר״ל דהא דניתנה רשות לרופא לרפאות זהו דוקא כשעיקר הבטחון הוא בהקב״ה, אבל מזקיהו רצה בימיו שכולם בוטחים בספר הרפואות בעניני הטבע ושוכחים מהשי״ת, לכן גנז ספר הרפואות, ולזה התפלל להשי״ת שירפא חולו מחליו כי והטוב בעיניך עשיתי (ישעיה ל״ח ג׳) שגנז ספר הרפואות, דכיון שהיה לו למזקיהו בטחון בה׳ ולא האמין בהטבע, לכן רצוי הוא שלא ימסר ביד הטבע וינגל ממליו.

במו״כ בימינו אלה שים התגברות גדול להאמין בעניני הטבע ולסמוך עצמו על הרופאים ומנגי המדע, ויכולים לעשות מהבטחון בהשי״ת, לכן צריך כל אחד להניח כל שאר הבטחונות שים לו, ולהשליך את עצמו על הקב״ה, ועל ידי זה לא יהא נמסר ביד הטבע, כיון שאינו מאמין בזה.

ע״י ביטול עמלק יזכו העם ישראל להיד רמה

הקב״ה יעזור לנו ללחוש עם קליפה זו של עמלק, עד שנעשה בהם מכת מדנן וימחו לגמרי ולא יזכר שאר מהם שאר וזכר, ומאחר שיתבטל קליפת עמלק היד רמה דקליפה, אז יזכו העם ישראל למתן תורה מחדש ויתגלה לנו היד רמה דקדושה, ועל יום ההוא נאמר ורחו כל עמי המרץ כי שם ה׳ נקרא עליך וירחו ממך (דברים כ״ח י׳), דההתגשמות ורוממות יהיה לעם ישראל, וכל הגויס יהא בטלים ונכנעים תחתינו.

מחלת הקורונה - הבוטח בשם חסד יסובבנהו

נדבר קצת אודות המצב במחלת הקורונה:

ב' הסתכליות על המצב

בכל העולם כולו איכא בימים הללו פחד גדול מהדאגה מה יהא בסופו. במצב כזה יש ב' דרכים ב' הסתכליות האיך להסתכל על המאורעות כגון זה.

הסתכלות הפשוט- לשמור על עצמו

יש ההסתכלות הפשוט של הדעת בעל הבית, והוא; שאכן יש דבר ומגיפה בעיר, ושיש לשמור על עצמו שמירה מעולה, והם עושין כמה מיני השתדליות כגון סוגרים ומחביאים את עצמם בחדר לפנים מחדר וכדו'. ואולי עושין ג"כ מיני סגולות שונות מכל הגוונים, ואפשר ג"כ שאומר תהלים - לא מדברים מאותו התהילים שאמר דוד המלך ע"ה שהוא תפילה לעני לדבק את איש הישראלי להקב"ה ושהוא משליך א"ע על הקב"ה ובוטח בישועתו, התהילים המביא את האדם לקרב ולקשר את עצמו להקב"ה. אלא מדברים אנו מאותו תהלים הסגולית שאנשים אומרים כסגולה לכמה דברים - כל זה הוא ההסתכלות הפשוט של סתם בני אדם, היינו ששורה כאן מגיפה נוראה ברחובות העיר ומוכרחים לשמור א"ע מזה בכדי שאליו לא יגיע הרעה.

הסתכלות היהודית- להאמין שרק הקב"ה יכול לשמור עליך

אבל ההסתכלות היהודית הסתכלות התורה אינו כן, וכמ"ש ברמב"ן פר' בא שאיש ישראל שאינו מאמין שכל דבר ודבר שיארע בעולם הוא מאתו ית'! ומכיון שהקב"ה ברא את העולם ומנהיג את העולם, והוא שהביא עכשיו איזהו עונש על בני האדם זה אומר ברור שאין תכלית הבאת העונש הלז הוא שהאדם יעשה כל מיני הצדטקיות והשתדליות בכדי לשמור א"ע מזה העונש, ושיהי' לו פחדים גדולים ויברח ויחביא א"ע מכ"ז. אלא תכלית הכל הוא; שאיש הישראלי יקרב א"ע ויקשר א"ע לבורא עולם!

מבואר כאן אפוא שיש ההסתכלות הפשוט והוא הנקרא "דער גויאישער בליק" הדעת בעל הבית, ויש את ה"יודישער בליק". ההסתכלות היהודית זה אינו כמו ההסתכלות הפשיטי, מכיון שעם ישראל הם יותר גבוהים ונעלים מכ"ז. כמו שרואין מה שהי' במצרים בליל יציאת מצרים שהמזיקים הי' סובבים שם בהשווקים וברחובות והזיקו, ובנ"י ישבו כאו"א בביתו כמצוה להם ע"י משרע"ה, והם ניצולו מכל היזק באותו הלילה בו בעת שבכל ארץ מצרים לא הי' שם בית שלא הי' שם מת. וכ"ז ע"י נתינת דם הפסח על המשקוף. מה זה? כשנותנים דם על הפסח זה סגולה נגד המלאך המות? אלא הם ניצולו רק מכיון שאמר הקב"ה שבבנ"י לא יהי' בהם נגף מפני זה לא בהם אף אחד ולא מפני סיבה אחרת, רק מכיון שכך הי' רצון הבורא יתעלה!

הכל נעשה בדוייק כפי ציווי הבורא

צריכין להבין, שאיש יהודי החי בהסתכלות יהודית ותוריית מבין שאולי אכן צריכין לעשות איזה השתדלות כמו לכל דבר, אבל התורה רוצה שיהודי ידע ויבין שכל מה שיארע בעולם הוא מאתו ית', וכשהקב"ה בורא איזה מזיק ח"ו הוא ית' מצוה לו בדוייק לאן שתילך ותזיק ולמי להזיק, ואין זה במקרה מכיון שאין כזה מקרה בעולם כלל! בוודאי שאם הסתכלות האדם הוא שיש כמה מיני דברים רעים מקריים בעולם אז זה מובן מה שהוא רוצה לשמור ולחסות א"ע מהם, אבל זה טעות גמור! מכיון שאין זה במקרה, זה נשלך מאתו ית' ויתעלה בכוונה גמורה! וכמאמר דוד המלך ע"ה בתהלים: שלח חושך ויחשיך - הקב"ה שלח מכות, ולא מרו את דברו - והמכות לא מורדים את דיבורו של הקב"ה, הם הולכין בדוייק לאן הם נשלכים לאיזה מדינה ולאיזה עיר לאיזה אדם וכן לאיזה אבר להזיק וכמה יהי' הכאב וכו'. כ"ז נשלך מהקב"ה בעצמו און עס גייט נישט סתם.

הקב"ה שומר על אלו שחושקים בו

כשתעיין בתהלים (קאפיטל צ"א) - בהרבה קאפיטלעך מדבר דוד המלך מזה הענין, אבל נעמוד עכשיו על קאפיטל אחת המדבר קצת מענין מגיפה - הוא מדבר שם מדבר הבא על בנ"א, הוא אומר שם: יפול מצידך אלף - כמו שרש"י שם מבאר שבא דבר ואלף בנ"א משמאלך נופלין מת רח"ל, ורבבה מימינך - ועשרה פעמים אלף נופלין מימינך, היינו שאדם הולך ברחוב ומכל צדדיו אנשים נופלים פגרים מתים רח"ל, ואומר דוד המלך: ואליך לא יגש - שאליך לא מגיע שום היזק כלל, והאיך זה כך? אומר דוד המלך: כי אתה השם מחסי - מפני שאני מחסה את עצמי בהקב"ה, שאני מחסה א"ע רק בך! לא תעונה אליך רעה - לא יארע לך שום דבר רע, ונגע לא יקרב באהלך. והאיך הוא כך? כי מלאכיו יצוה לך - כי מלאכי מעלה שומרים עליך בכל דרכיך. על כפים ישאונך - הם משיאין אותך על כנפיהם בכדי שלא תכשל על הארץ. כל כך הוא ההשגחה מהקב"ה על איש היהודי.

ואמאי הוא כך שהקב"ה ישגיח

כ"כ שיכול אדם לומר להקב"ה; אני מחסה א"ע בך ואתה מציל אותי מכל צרה ונגע ומחלה, וכמו שכתוב שם: אומר לה' - שאדם אומר להקב"ה; אתה הקב"ה שומר עלי ואני מחסה א"ע בצילך, אין לי מורא מלילה אין לי מורא מהמזיקים אין לי מורא כלל מפני שאני מחסה א"ע בצילך! והאיך זה כך?! הי' אפשרות לחשוב שמכיון שאדם עשה מצוות גדולים והרבה מעש"ט מפני זה הקב"ה שומר עליו כ"כ, אבל לא כך כתוב בתהלים - זה ברור שצריכין לעשות מצוות ומעש"ט אבל אין זה הטעם מה שאמר דוד המלך ע"ה - אלא הוא אומר: כי בי חשק - אני הקב"ה מחסה על האדם מכיון שהוא חושק בי! כי ידע שמי - מפני שהוא יודע אותי שאני ברא את כל העולם כולו ושאני מנהיגו, ושהוא יודע שהכל הוא בהשגחתי המדוייקת, מפני זה: אשגבהו - אציל אותו מכל רע, יקראנו - כשהוא קורא אותי, ואענהו - ואני אשיב לו את מבוקשתו, אני יציל אותו מכל, ואתן אותו עושר וכבוד ואורך ימים ומושבעים. ואמאי?? מפני שהוא יודע מהקב"ה! יודע שהקב"ה מנהיג העולם! הוא רוצה וחושק בו ית'! כ"ז הוא הפשט הפשוט בפסוקים הללו.

תכלית הכל הוא לרוץ להקב"ה

צריכין באלו הימים לרוץ בחוזק להקב"ה, וקל וחומר הוא; שיכשיש לו לאדם צרה פרטית הוא צריך לרוץ להקב"ה, וודאי וקל וחומר שאם הקב"ה מזעזע את כל העולם כולו וכל העולם מתמוטט אי אפשר סיבת הבאת הזעזוע והרעדה הזאת היתה מפני שהאדם ישמור א"ע ויחביא א"ע, מפני זה הקב"ה מרעיד את כל העולם?? זה לא יתכן, אלא הקב"ה מרעיד את העולם מפני שהוא רוצה שאנו יחזרו אליו! שאנו יתקרבו אליו! שאנו יתקשרו אליו ית'! אין רצונו שיהי' לאדם פחדים וכו' אלא הוא רוצה ידעו שאם אנחנו בוטחים בשם אנו ניצולים בוודאי! אם אדם בוטח בשם אזי השי"ת עמו כל הזמן, ואז אם הקב"ה הוא עמו אי אפשר שיהי' ניזק אף אם הוא יפגש עם אלף אנשים שיש להם המחלה הלז, אי אפשר שיעבור לאותו אדם מכיון שאין הקב"ה רוצה שיעבור לו המחלה, ואם הוא ית' אינו רוצה בוודאי שלא יעבור המחלה לזה האיש! השי"ת הוא הוא המביא כל המחלות והוא מסירן.

אף אם ליכא רק פחד זה ג"כ רק מהקב"ה

מי שזוכר שתחילת החורף של שנת תש"פ הי' פחד נורא לילך ברחוב מכיון שיש חרב בעיר. ועכשיו שסילק הקב"ה את אותו הפחד כמעט שאין אנו זוכרים כלל מאותו פחד. ועכשיו הביא הקב"ה פחד חדש, פחד דבר, והקב"ה יכול לסלק אף זה הפחד ברגע אחד! ויכול להביא עוד פחד חדש ויכול גם זה לסלקו! הקב"ה הוא הבעה"ב על כל!

איתא בזוה"ק: תנא אחד שאל מרשב"י אימת שאתי משיח, והשיב לו כשיהי' פחדים גדולים בעולם וכל העולם יפחד וירעד ויהי' בהלה גדולה אז יבוא משיח. נמצא לפי זוהר הזה שעכשיו הוא משיח'ס צייטן, לפי שבעצם אין כאן כה דברים נוראים ומופחדים כמו שהעולם סובר, ובעיקר יש כאן רק פחד שזה גרע

מהכל.

אמונה מציל מכל רעה

כשיבא עכשיו איזה רופא מומחה ויעשה חשבון מומחיית ויאמר שכל מי שיש לו פחד הוא יכול להיות ניזק מהמגיפה, ומי שאין לו פחד לא יהי' ניזק כלל מהמגיפה, מכיון שהוא בשמחה וחושב טוב יהי' טוב.... - ברור שברגע אחד כל אחד האמין בזה הרופא ועשה ככל אשר יורה. ואנחנו צריכין לרופא שיבוא ויאמר לנו זה? אין לנו די שהקב"ה אומר זה לנו?! ושהפסוקים הקדושים של דוד המלך אומרים לנו את זה?!

ואין זה כמו סגולה שאם חושבים טוב אזי יהי' טוב.... אלא מכיון שאני עושה מה שהקב"ה רוצה ממנו, ומכיון אני מבין שהוא הביא את כ"ז ושהוא יכול להסירו. ואמאי הוא רוצה להביא אכ"ז? מפני שהוא רוצה שאקרב לו ית'? מה קירוב להשם? - וודאי שצריכין לעשות מעשים טובים כפום מה שהוא יודע בעצמו מה שהוא צריך לעשות - אבל העיקר הוא; זה גופא להאמין שאין זה במקרה! להאמין שהקב"ה עשה את זה! זהו די והותר ואלו הימים!

אם יכניסו האמונה בקרבינו, להאמין שהקב"ה מנהיג העולם, להאמין שהקב"ה מציל את העולם ושהוא כל יכול לעשות ניסים ונפלאות, הוא יכול להביא חרב ודבר ורעב והוא יכול להסירם כהרף עין, הוא יכול לעשות מה שהוא חפץ לעשות ואין מעכב בידו! ואם נאמין בהקב"ה אז אנו יהי' ניצולים מכל מיני רעות הבאות לעולם!

עכשיו הוא המצב שיש פחד בעולם, אין לומר שיש כאן במציאות דברים מופחדים ביותר, כבר הי' בימי כלל ישראל תקופות יותר רעים מזה, אבל פחד כזה לא בכל ימי עם ישראל מאז הוא הית' לגוי עד היום הזה! אבל הפחד הוא ג"כ מהקב"ה, ואם רוצים להסיר הפחד אבל ואין יכולין מגודל הפחד - כמדומה שאין כאן שום רופא או אובער חכם וקאלטע מענטש שבדרך כלל הם אינם נמשכים עם על העולם, אבל עכשיו גם הם נמשכו לזה הפחד השורר בעולם - והדרך היחידי לצאת מזה הפחד הוא ע"י דיבוק להקב"ה מכיון שזהו מה שהקב"ה רוצה מאתנו! ובשביל זה הוא שלך את כל הפחד הלזה.

ומי מדבק א"ע בהקב"ה באלו הימים ע"י זה הוא מסיר מאתו את כל הפחד הזה, והוא נעשה "מאמין בהשם" - והלואי שעכשיו הוא עת ביאת המשיח הוא יכול עי"ז לזכות לביאת המשיח. כיון שאנו רואין שהוא ית' יכול ברגע אחד להביא את כ"ז והוא יכול להסיר את כ"ז ברגע אחד, הוא בודאי יעזור, ובפרט לאלו שבטוחים בו ית' ויתעלה, וכן לכל ישראל בכל העולם כולו שכולם ינצלו, ושכולם יהא נעזרים בכל טוב.

לתועלת התעקנו השיחה גם בלשון אידיש המדברת

וועל מיר רעדן אביסל איבערן מצב פון די קאראנא וויירוס:

צוויי וועגן אנצוקוקן דעם מצב

אין די גאנצע וועלט איז יעצט דא א גרויסע פחד וואס עס וועט זיין, איז דא דערבי צוויי סארטן וועגן וויאזוי א מענטש קען קוקן דערויף.

דער פשוטער בליק- זיך אליין אפהיטן

עס איז דא די "סתם" בליק א "פשוטע" בליק וואס געווענליכע מענטשן האבן, אז עס איז דא א מגיפה און מען דארף זיך היטן דערפון. מען מאכט פארשידענע השתדלות, מען שפארט זיך איין וכדו', און דערנאך איז דא אפאר סגולות וואס מען קען טוהן, אפשר קען מען אפילו זאגן תהילים - נישט דעי תהלים וואס איז תפילה לעני, די דביקות און בטחון פון א יוד וואס ווארפט זיך ארויף אויפן אויבערשטן, און איז זיך בוטח אינעם אויבערשטנ'ס ישועה, די תהילים וואס ברענגט דעם יוד נאנט צום אויבערשטן. נאר סתם אזא סגולה'דיגע תהילים - דאס אלעס איז די סתם בליק פון א מענטש, אז עס איז פארהאן א מגיפה וואס דרייעט זיך ארום אין די גאסן און מען דארף זיך פשוט פראטעקטן און באהיטן דערפון אז צו אים זאל עס נישט קומען.

דער אידישער בליק- גלייבן אז נאר דער אויבערשטער קען היטן

אבער א יודישע בליק איז נישט אזוי; א יודישע בליק איז ווי דער רמב"ן זאגט אין פר' בא אז א איד האט נישט קיין חלק אין תורת משה אויב ער גלייבט נישט אז יעדע זאך וואס געשעהט אויף דער וועלט קומט פונעם אויבערשטן! און אויב דער אויבערשטער האט באשאפן די גאנצע וועלט און דער אויבערשטער פירט די וועלט, און דער אויבערשטער ברענגט יעצט א געוויסע עונש אויף די וועלט, איז קלאר אז די תכלית פארוואס דער אויבערשטער ברענגט א עונש איז נישט אז דער מענטש זאל יעצט גיין טוהן אלע מיני וועגן צו פרובירן זיך צו באהיטן, און האבן פחדים און אוועקלויפן דערפון. דער אויבערשטער ברענגט א עונש כדי דער מענטש זאל זיך דערנענטערן צו אים!

קומט אוים אז עס איז פארהאן א "סתם בליק" וואס רופט זיך א "גויאישער בליק" א "דעת בעל הבית", און עס איז פארהאן א אידישער בליק. די יודישער בליק איז נישט די פשוטע מענטשליכער בליק, ווייל א איד איז העכער פון די

גאנצע זאך. אזוי ווי מען זעהט וואס איז געווען אין מצרים ביי די נאכט פון יציאת מצרים, אז די מזיקים האבן זיך ארומגעדרייעט אין די גאסן, און יודישע קינדער האבן נישט געטארט ארויסגיין אין די גאסן פון מצרים, מען האט געמוזט זיין אינדערהיים, און די אידן זענען געראטעוועט געווארן ווייל זיי האבן געשפריצט בלוט אויף די טיר. איז יעצט פשט אז אויב שפריצט מען בלוט אויפן טיר איז עס עפעס א סגולה אז דער מלאך המות קען נישט קומען?! נאר ווייל דער אויבערשטער האט געראטעוועט פשוט ווייל דער אויבערשטער האט יעצט געוואלט ראטעווען דעם איד! נישט צוליב עפעס אנדערש.

אלעס גייט פונקטליך ווי אזוי דער אויבערשטער איז מצווה

מען דארף פארשטיין, אז א איד וואס לעבט מיט א יודישע תורה'דיגע בליק פארשטייט אז עס קען טאקע זיין אז מען דארף טוהן עפעס א השתדלות, אבער די תורה וויל אז א איד זאל פארשטיין אז אלץ וואס טוט זיך אויף די וועלט קומט פונעם אויבערשטן, און אז דער אויבערשטער באשאפט א מזיק וואס שעדיגט זאגט אים דער אויבערשטער פונקטליך וואו ער זאל גיין און וועם ער זאל שעדיגן, און דאס גייט נישט אריבער סתם אזוי פערצופאל, עס איז נישט פארהאן קיין פערצופאל אויף די וועלט! אוודאי אויב די בליק פון א מענטש איז אז עס איז פארהאן פערצופאל'דיגע שלעכטע זאכן אויף די וועלט איז פארשטענדליך אז ער וויל זיך פראטעקטן און באהיטן, עס איז דאך אבער נישט קיין פערצופאל, עס איז דאך געשיקט געווארן, אזוי ווי דוד המלך זאגט אין תהילים: שלח חשך ויחשיך - דער אויבערשטער שיקט מכות, ולא מרו את דברו - די מכות ווידערשפעניגן נישט אינעם אויבערשטן, זיי פאלגן "פונקטליך" ווי דער אויבערשטער האט זיי געשיקט אין וועלכע לאנד און אין וועלעכע שטאט אין וועלכע מענטש און אין וועלעכע אבר ווי שטארק עס זאל ווייי טוהן וכו', דאס אלעס ווערט געשיקט פונעם אויבערשטער און עס גייט נישט סתם.

דער אויבערשטער היט די וואס ווילן אים

אז מען וועט מעיין זיין אין תהילים קאפיטל צ"א - אין אסאך קאפיטלעך זאגט דוד המלך דעי גאנצע ענין, אבער לאמיר אביסל זעהן דעם קאפיטל וואס רעדט אביסל פון א מגיפה - ער רעדט פון א מארד וואס קומט, זאגט דוד המלך: יפול מצידך אלף - ווי רש"י טייטשט אז עס גייט פאר א דבר און עס פאלן טויזנט מענטשן פון דיין לינקע זייט, ורבבה מימינך - און צען טויזנט מענטשן פאלן פון דיין רעכטע זייט, ד"ה אז איך גיי אין גאס און איך זעה ווי פון מיינע ביידע זייטן פאלן מענטשן טויט פונעם דבר רח"ל, זאגט דוד המלך: ואליך לא יגש - צו דיר רירן זיי נישט צו! רק בעינך תביט - דו זעהסט עס נאר מיט דיינע אויגן אבער צו דיר געשעהט נישט גארנישט. פארוואס איז דאס אזוי, זאגט דוד המלך: כי אתה ה' מחסי - ווייל דו באשעפער ביסט מיין באשיצער, איך באשיץ מיך אין דיך, אזוי

ווי א מענטש באשיצט זיך אין זיין הויז באשיץ איך מיך אין דיר! לא תעונה אליך רעה - עס פאסירט נישט צו דיר קיין שלעכטץ, ונגע לא יקרב באהלך. וויאזוי?! כי מלאכיו יצוה לך - ווייל מלאכים היטן דיך אין אלע דיינע וועגן. ווייטער זאגט דוד המלך: על כפים ישאונך - אויף פליגלען וועלן דיך די מלאכים אויפהייבן כדי דו זאלסט נישט ווערן געשטרויכלט אויף דער ערד. אזוי ווייט גייט די השגחה און די שמירה וואס דער אויבערשטער האט אויף איד.

פארוואס האט דער אויבערשטער אזא שטארקע השגחה אז א מענטש קען זאגן פארן אויבערשטן; איך פארלאז מיך אויף דיר און דו ראטעוועסט מיר, ווי עס שטייט דארט: אומר לה' - איך זאג פארן אויבערשטן; דו ביסט מיין באשיצער איך באשיץ מיך אונטער דיין שאטן, איך האב נישט קיין מורא פון די נאכט איך האב נישט מורא פון די מזיקים און איך האב נישט מורא פון קיינעם ווייל איך באשיץ מיך אין דיר! פארוואס איז דאס אזוי?! אפשר וועט מען מיינען ווייל א איד האט געטוהן אסאך גרויסע מצוות ומעש"ט וועגן דעם היט אים דער אויבערשטער אזוי שטארק, אבער נישט אזוי שטייט אין תהלים - אוודאי דארף מען טוהן אבער נישט דאס איז וואס דוד המלך זאגט - נאר דוד המלך זאגט: כי בי חשק - אז דער אויבערשטער זאגט; וויבאלד דער איד האט א חשק אין מיר, כי ידע שמי - ווייל ער וויסט מיין נאמען, ער וויסט אז איך בין דער באשאפער פון די וועלט, ער וויסט אז איך פיהר די וועלט ער וויסט אז אלעס איז בהשגחה, וועגן דעם: אשגבהו - וועל איך אים ראטעוועז, יקראנו - ער וועט מיך רופן, ואענהו - אז איך וועל אים ענטפערן, איך וועל אים ראטעוועז אז איך וועל אים אפילו געבן גרויס כבוד, איך וועל אים געבן א לאנגע לעבן, אז ער וועט זיין זאט אלע זיינע יארן, פארוואס?! ווייל ער וויסט פונעם אויבערשטן, ער וויסט אז דער אויבערשטער פירט די וועלט, ער וויל דעם אויבערשטן. דאס איז די פשוטע טייטש פון א קאפיטל אין תהלים.

די תכלית פון די גאנצע זאך איז אז מען זאל לויפן צום אויבערשטן

מען דארף אין די טעג שטארק לויפן צום אויבערשטן. מה-דאך ווען א איד האט א צרה בפרטיות דארף ער גיין צום אויבערשטן, איז דאך אוודאי אז מען זעהט אז די גאנצע וועלט שאקלט זיך אזן אין די גאנצע וועלט טוט זיך עפעס, קען דאך נישט זיין אז דער אויבערשטער רודערט די גאנצע וועלט כדי יעדער זאל זיך פשוט אפהיטן וועגן רודערט דער אויבערשטער די גאנצע וועלט?! דער אויבערשטער רודערט אויף די וועלט וויל ער וויל מען זאל צוריקקומען צו אים! אז מען זאל זיך באהעפטן צו אים! נישט אז מען זאל מורא האבן, נאר מען זאל וויסן אז וויבאלד איך פארלאז מיך אויפן אויבערשטן ווער איך "בוודאות" גערעטעוועט! אז א איד פארלאזט זיך אויפן אויבערשטן איז דער אויבערשטער מיט אים! אזן אז דער אויבערשטער איז מיט אים קען ער נישט געשעדיגט ווערן אפי' ווען ער רירט אן טויזנט מענטשן וואס האבן דעם וויירוס, עס

קען נישט אריבערגיין צו אים ווייל דער אויבערשטער ווייל נישט אז עס זאל אריבערגיין צו דעם מענטש, ממילא וועט עס "בוודאי" נישט אריבערגיין! דער אויבערשטער ברענגט אלע מחלות און ער קען אוועקנעמען אלע מחלות.

אפילו עס איז נאר דא א פחד איז עס אויך פונעם אויבערשטן

וועד עס געדענקט אז אנהויב ווינטער פון יאר תש"פ איז געווען א מורא'דיגע פחד פון גיין אויף די גאס וויל עס איז דא א חרב אויף די גאס, איינמאל דער אויבערשטער האט אוועקגענומען דעם פחד און קיינער געדענקט שוין ניטאמאהל אז עס איז געווען א פחד פון חרב. יעצט האט דער אויבערשטער געברענגט א נייע פחד, א פחד פון דבר - א מארד, דער אויבערשטער קען אוועקנעמען אויך דעם פחד אין א מינוט! דער אויבערשטער קען ברענגען א נייע פחד און ער קען יענץ אויך אוועקנעמען! דער אויבערשטער איז דער בעה"ב אויף אלעם!

דער זוה"ק זאגט: א תנא האט געפרעגט פון רשב"י וועז וועט משיח קומען, האט ער געזאגט אויפן פסוק וועז עס וועט זיין מורא'דיגע פחדים און די גאנצע וועלט וועט ציטערן, און עס וועט זיין א בהלה - דאן וועט משיח קומען. לויט דעם זוהר וויזט אוים אז יעצט איז משיח'ס צייטן וויל בעצם איז דאך אפי' נישט דא קיין געפערליכע זאכן דא, עס איז נאר די פחד וועלעכע איז נאך ערגער פון די גאנצע זאך.

אמונה ראטעוועט פון אלעם שלעכטן

וועז עס וואלט וועז געקומען א גרויסע דאקטער און געמאכט א גאנצע דאקטערישע חשבון אז נאר ווער עס האט פחד קען אים די מגיפה שאטן, אבער ווער עס האט נישט קיין פחד קען די מגיפה אים נישט שאטן, וויל אויב מען איז בשמחה און מען טראכט גוט וועט זיין גוט.... אא"וו - אין איין מינוט וואלט עס די גאנצע וועלט אפגעקויפט. אונז דארפן דען צוקומען צו דעם דאקטער? אונז קענען נישט צוקומען צום הייליגן באשעפער און צו די הייליגע פסוקים פון דוד המלך אין תהלים וואס זאגן אונז אז ווער עס פארלאזט זיך אויפן אויבערשטן וועט אים קיין שלעכטס נישט פאסירן?!

און עס איז נישט עפעס א סגולה אז וויבאלד איך טראכט גוט וועט זיין גוט.... נאר וויבאלד איך טוה וואס דער אויבערשטער הייסט, און וויבאלד איך פארשטיי אז ער האט געברענגט אלעס און אז ער קען עס אוועקנעמען. און פארוואס וויל ער דאס ברענגען? וויל ער וויל אז מיר זאלן זיך דורכדעם באהעפטן צו אים! וואס מיינט באהעפטן צו אין? - אוודאי קען מען טוהן אסאך גוטע זאכן וואס יעדער פאר זיך פארשטייט וואס ער דארף טוהן - אבער די עיקר פון אלעם איז דאס גופא צו גלייבן אז גארנישט איז נישט במקרה! צו גלייבן אז עס איז נישט קיין פערצופאל! צו גלייבן אז דער אויבערשטער האט עס געטוהן! דאס איז איבער גענוג אין די טעג.

אז מען וועט אריינברענגען די

אמונה אין זיך אליין, גלייבן אז דער אויבערשטער פירט די וועלט, גלייבן אז דער אויבערשטער ראטעוועט די וועלט, ער איז א כל יכול ער קען מאכן ניסים ונפלאות, ער קען ברענגען שוועדן ער קען ברענגען הונגער און ער קען ברענגען א מגיפה און ער קען עס אוועקנעמען נאך אסאך שנעלער ווי ער ברענגט עס, ער קען אלעס טוהן וואס ער וויל. מען דארף גלייבן אינעם אויבערשטן, און דעמאלטס וועט מען גאראטעוועט ווערן פון אלעם בייזן און פון אלע מיני שלעכטץ וואס איז דא אויף די וועלט!

יעצט איז א מצב אז עס איז דא פחד, מען קען נישט זאגן אז עס איז דא אזעלעכע געפערליכע זאכן יעצט, עס איז שוין געווען ביי כלל ישראל ערגערע תקופות, אבער אזא פחד איז נאך קיינמאל נישט געווען.... אבער די פחד קומט אויך פונעם אויבערשטן. און אז מען וויל אוועקנעמען די פחד און מען קען נישט, די פחד איז זייער גרויס - דאכצעך אז קיין שום דאקטער און קיין שום אויבער חכם און קאלטע מענטש וואס געווענליך וועלן זיי נישט ווערן מיטגעשלעפט אבער יעצט זענען זיי אלע אויך אריין אין א פאניק - די איינציגסטע וועג אוועקצוגיין פון די פחד דורך זיך באהעפטן אינעם אויבערשטן ווייל דאס ווייל דער אויבערשטער, צוליב דעם האט ער געברענגט דעם פחד, כדי מען זאל זיך צו אים באהעפטן.

און ווער עס באהעפט זיך צו הקב"ה אין די טעג גייט אוועק פון אים אלע פחדים, ער ווערט א מאמין אינעם אויבערשטן - און הלוואי האלט מען שוין טאקע פאר ביאת המשיח, קען ער דורכדעם זוכה צו ביאת המשיח. ווייל אז מען זעהט אז דער אויבערשטער קען אין איין רגע אלעס מאכן און ער קען אין איין רגע אלעס אוועקנעמען, איז אוודאי וועט דער אויבערשטער טאקע העלפן, ובפרט פאר די וואס זענען זיך בוטח אין אים און די וואס פארלאזן זיך אויף אים און אויך פאר אלע אידן אין די גאנצע וועלט אז אלע זאלן גאראטעוועט ווערן און געהאלפן ווערן מיט אלעם גוטן.

בס"ד

ברכת מזל טוב

משגרים אנו בזה את מיטב ברכותינו החמימיות ואיחולינו הטובות, אל מול מע"כ חברינו, האברך היקר והחשוב, מוכתר בכל המעלות, עומד לימינינו בכל עת ועונה

ה"ה

מו"ה **מנחם נחום יאקאב** הי"ו

אשר נדב לבו להרים לדבר ה'
ונדב הוצאות קונטרס הנכוחי

לרגל השמחה השרוי במעונו
בהולדת בנו למזל טוב בשטומ"צ

יעזור השי"ת שבזכות הגדול של הפצת התורה לרבים, יזכה לראות רב נחת דקדושה מתוך הרחבת הדעת, ויזכה לגדלו ולחנכו לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ושיעמדו איתן נגד רוח הזמן, עדי נזכה לביאת ינון במהרה, אמן

כעתירת: **מכון מים עמוקים**